

Stichting
Welzijn Ouderen

Keldermanslaan 5
4611 AL Bergen op Zoom
Postbus 674
4600 AR Bergen op Zoom
0164 - 265946
info@swoboz.nl

1302964

- Aan: - De Raadsgriffie
- Directies van de collega-instellingen
- Besturen van de belangenorganisaties
- Belangstellenden

Gem. STEENBERGEN		Kopie aan: mo RR SF WV GG Vertrouwelijk	
16 MEI 2013			
mo			
WV			

Bergen op Zoom, 15 mei 2013
Betreft: Jaarverslag 2012

RAAD / CIE	
dd	nr

Geachte mevrouw/mijnheer,

Ingesloten gelieve u de terugblik aan te treffen van ons bestuur op de activiteiten van de stichting, zoals die vorm hebben gekregen in 2012.

Hetgeen aan activiteiten is ontplooid, is mede met steun van u en uw medewerkers gerealiseerd en daar zijn we u zeer erkentelijk voor.

Ik hoop dat u er met belangstelling kennis van neemt en dat u wilt reageren, wanneer daar aanleiding voor gevoeld wordt.

Met vriendelijke groet,
mede namens het bestuur,

M.L.C. van Leeuwen,
directeur

Bijl.: Jaarverslag 2012

Stichting Welzijn Ouderen Bergen op Zoom en haar activiteiten en diensten in 2012

stichting welzijn ouderen
Jaarverslag 2012

Stichting
Welzijn Ouderen

Stichting Welzijn Ouderen Bergen op Zoom en haar activiteiten en diensten in 2012

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
2. Organisatie.....	5
3. Vrijwilligerswerk 2012	8
4. Ouderenadvieswerk en dementieondersteuning.....	11
5. Regionaal Platform Dementieondersteuning	18
6. Activiteiten & Beweegwijzer	22
7. Zelfstandigheid ondersteunende diensten.....	24
8. Sector interne bedrijfsdienst.....	25
9. Op weg naar 2013 en verder	27

2012

*Van “uw welzijn onze zorg”, via “uw wel-zijn mede onze zorg”
naar “uw wel-zijn mede onze zorg, doet u mee?”*

1. Inleiding

Bovenstaand citaat komt uit het Meerjarenbeleidsplan 2011-2016 van onze stichting.

Door de ontwikkelingen om ons heen zou je bijna zeggen dat de missie op dit moment weer anders samengevat moet worden: “van uw welzijn onze zorg”, via “uw wel-zijn mede onze zorg” en vervolgens “uw wel-zijn mede onze zorg, doet u mee?” (anno 2011) naar “uw welzijn mede onze zorg, maar u bent er wel zelf verantwoordelijk voor.” Het is verbazingwekkend hoe in goed 5 jaar tijd de wereld, de samenleving zó kan veranderen.

In 2013 zal de stichting, samen met onze belangrijke partners in haar nabijheid, opnieuw in gesprek moeten om waar nodig beleid en uitvoering van het werk te updaten. Is de organisatie klaar voor de toekomst?

Vraagt de omgeving een andere, mogelijk bredere organisatie, i.c. niet meer de focus primair gericht op de doelgroep 55-plussers, moeten de doelen en uitgangspunten bijgesteld worden?

Vooralsnog is het bestuur er van overtuigd dat de stichting de doelen voor 2012 zeker heeft gehaald, heeft voldaan aan de subsidievoorwaarden van de gemeente en daarbij ook een innoverende bijdrage aan het welzijnswerk in Bergen op Zoom heeft geleverd, met oog voor de nieuwe taken die direct op de gemeente en indirect op onze organisatie gaan afkomen.

De medewerkers van de stichting hebben in hun werkopvatting nadrukkelijk twee waarden voortdurend voor ogen, te weten:

1. Preventie loont

- o Waar de moeilijke financiële situatie van de Nederlandse staat lijkt te dwingen tot kaalslag in de ouderenzorg (waar is er te bezuinigen, waar kan er gereduceerd worden, waar kan het een ietsje of zelfs heel veel minder?), daar is de vraag aan de orde wie vooral de dupe gaan worden. Ten koste van wie en wat gaan de mega-operaties, die op de rol staan? De individualisering in de samenleving en het feit dat

mede onder invloed van dit gegeven bijna onuitputtelijk een beroep gedaan kon worden op voorzieningen in het kader van de uitdijende AWBZ en PGB, maken wijzigingen in beleid des te pijnlijker.

- o Wat ons betreft mag er een nieuwe wind komen opsteken. Het is onze overtuiging dat veel van de taakstellingen op termijn ook behaald kunnen worden, wanneer de samenleving, maar met name de ouderen, zich actiever willen voorbereiden op het feit dat ze ouder gaan worden, dat ze mogelijk meer gezondheidsrisico's gaan lopen en daarop willen anticiperen. Er is niet voor elk probleem een oplossing, zij zullen zélf met hun eigen toekomst aan de slag moeten. Probeer mogelijke beperkingen vóór te blijven. Anticipeer daarop door zo nodig de eigen woning en woonomgeving aan te passen, door je te oriënteren welke mogelijkheden jezelf kunt organiseren en inkopen, voordat het te laat is en je afhankelijk wordt. Onze stichting rekent het bijna tot haar primaire taak om de ouderen op deze manier in de spiegel te laten kijken, ook al mag dat dan 'belerend' overkomen.

2. Samenwerken loont

Het bestuur is blij dat de stichting de kans krijgt om een nadrukkelijke rol te vervullen in het kader van het ontwikkelen van ketens, vanuit collega-instellingen op het snijvlak van wonen, welzijn en zorg en ook vanuit de gemeenten.

- o Zo ervaren we de samenwerkingsbereidheid regio-breed nadrukkelijk in de omgeving van ouderen met dementie, waarbij onze stichting een coördinerende rol toebedeeld heeft gekregen.
- o We ervaren dat ook in de nabijheid van de Wmo-loketten Vraagwijzer in Bergen op Zoom en Steenberg, die als een vliegwiel fungeren voor nieuwe ontwikkelingen, op weg naar bijvoorbeeld een regelarme transitie van de ondersteunende begeleiding van AWBZ naar Wmo.
- o In de ontwikkeling van een uitvoeringsorganisatie voor sociaal beheer in Bergen op Zoom, die ultimo 2012 is gerealiseerd via o.a. de oprichting van de Stichting Aan Zet, heeft het bestuur ook de waardering vanuit het gemeentebestuur en collegawelzijnsin-

stellingen ervaren. Wanneer je over grenzen, schotten heen wilt kijken, dan is vrij snel zaken te doen, zo blijkt.

- o Op alle terreinen binnen onze stichting zoeken medewerkers de nabijheid van collega-instellingen op om nog adequater te kunnen reageren op vragen van kwetsbare mensen.

De verslagen van de verschillende coördinatoren, die aansluitend integraal zijn opgenomen in deze terugblik, staan vol met voorbeelden van samen optrekken met tante Louise-Vivensis bijvoorbeeld bij de dagverzorging, maar ook bij het ontwikkelen van nieuwe welzijnsactiviteiten, met voorbeelden van casuïstiek-overleg met de werkers uit gezondheidszorg en uit de eerste lijn om te komen tot een goede handreiking in moeilijke cliëntsituaties.

Twéé weten er meer dan één en als ieder open staat voor overleg, dan heeft de cliënt daar alleen maar baat bij, zo is onze werkopvatting.

De vrijwilligers blijven de 'smeerolie' in het ouderenwerk in de gemeente Bergen op Zoom; zonder hen waren onze welzijnsdiensten niet of nauwelijks (zeker niet laagdrempelig) mogelijk en onze waardering voor hen is dan ook heel groot. Zij zijn de kurk waar we op drijven, zeker in een periode van schaarste van financiële middelen.

We zijn ontzettend blij met de uitbreiding van het vrijwilligersbestand, mede veroorzaakt door het feit dat de

gemeente onze stichting de coördinatie heeft gegund van het project 'welzijnsdiensten'. Dit project is bedoeld om uitvoering te geven aan een boodschappendienst, een klussendienst en op termijn wellicht ook een andere invulling van kleinschalig één op één vervoer en een was-, vouw- strijkservice. Wel steeds in de nabijheid van het Wmo-loket Vraagwijzer.

Onze stichting gelooft – op basis van haar jarenlange ervaring – in vrijwilligerswerk en het feit dat de mensen bereid zijn om voor een ander iets te betekenen.

De vrijwilliger (op basis van intrinsieke motivatie of de vrijwilliger die geprikkeld/gestimuleerd wordt via vrijstelling van sollicitatieplicht, wanneer hij/zij een uitkering ontvangt) kan een grote bijdrage leveren in het ondersteunen van een verantwoord zelfstandig bestaan van mensen met een beperking, of ze nu oud zijn of niet.

Daardoor lijkt het mogelijk om in het kader van de Wmo, in combinatie met de uitvoering van de bijstandswet, een kostenreductie te behalen.

Het bestuur hoopt, via haar directeur en coördinatoren, in het volgende deel van het jaarverslag een getrouw beeld te hebben geschetst van haar activiteiten over 2012 en roept de lezer op om te reageren, wanneer daar aanleiding toe wordt gevoeld.

2. Organisatie

De stichting heeft als werkgebied alle kernen van de gemeente Bergen op Zoom.

Bij de uitvoering van haar werk laat Welzijn Ouderen zich leiden door de volgende doelen en uitgangspunten:

Doel/Uitgangspunten

- o Het zelfstandig functioneren van de ouderen (de burgers) moet in stand gehouden worden en waar nodig moet hierbij ondersteuning worden geboden en/of worden geprobeerd om hen een bepalende, zelfsturende rol te laten vervullen.
- o De ouderen zullen zolang mogelijk een actieve bijdrage moeten (willen) blijven leveren aan de samenleving. Daarbij denken we niet alleen aan het leveren van een betaalde professionele bijdrage, maar zeker ook aan het als vrijwilliger, belangeloos inzetten van zijn/haar 'bagage'. De laatste lijkt inmiddels de kurk waarop onze samenleving drijvend gehouden moet worden.

Doelgroep

De stichting rekent tot haar primaire doelgroep alle inwoners van de gemeente Bergen op Zoom, die 55 jaar of ouder zijn en nog zelfstandig wonen. De stichting stelt evenwel in toenemende mate haar activiteiten en diensten open voor jongere, kwetsbare burgers, waaronder chronisch zieken en mensen met een beperking. Dan moet er wel sprake zijn van een indicatie door Vraagwijzer Bergen op Zoom, het Wmo-loket, of een indicatieorgaan, voor de welzijnondersteunende producten/activiteiten van de stichting, opdat ook zij 'zo goed mogelijk mee kunnen blijven doen', zoals kortweg de opdracht luidt in termen van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

De gemeente Bergen op Zoom telde op 1.1.2012 ruim 21.500 55-plussers, op een bevolking van 66.291 inwoners (bijna 32,5%); van de 55-plussers is resp. 56,7% 65-plusser, 42% is 75-plusser en al 11,3% is 85-plusser.

De zgn. 'dubbele vergrijzing' (mensen die 75 jaar of ouder zijn) raakt 9,8% van de Bergse samenleving.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- o het ontwikkelen van hierop gericht beleid en het (doen) uitvoeren daarvan;
- o het inschakelen en begeleiden van vrijwilligers voor de uitvoering van daarvoor in aanmerking komende activiteiten en diensten;
- o het beheren, het exploiteren en het in stand houden van voor het uitvoeren van de doelstelling benodigde ruimtelijke voorzieningen;
- o het ten dienste daarvan creëren en in standhouden van een bureau met een adequate personeelsformatie.

Bestuur

Het bestuur van de stichting, bestaat statutair uit tenminste drie leden en is ultimo 2012 als volgt samengesteld:

- o *de heer G.A. Kamp, voorzitter*
- o *de heer F.J.M. Koot, secretaris-penningmeester*
- o *mevrouw A. van Melle – Riemens, vice voorzitter*
- o *de heer J.A.M. Jansen, vice secretaris-penningmeester*
- o *mevrouw A.A.P.L. van Dinther – Sanders*
- o *mevrouw N.G.W. Roeterink – Rodenburg*
- o *de heer H.J.J. Hoeben*

Uitvoeringsorganisatie

Aan de directeur van de stichting, de heer M.L.C. van Leeuwen, is de voorbereiding van het door het bestuur vast te stellen beleid opgedragen, alsmede het (doen) uitvoeren daarvan. De directeur is tevens belast met de dagelijkse leiding.

De uitvoering van de activiteiten (en ondersteunende diensten) is verdeeld over 5 sectoren, i.c.

- o Ouderenadvieswerk, met als coördinator mevrouw M.G.M. Wentink,
- o Activiteiten & Beweegwijzer, met als coördinator de heer J.M. de Rooij,
- o Zelfstandigheid ondersteunende diensten, met als coördinator de heer F.M. Hellemons,
- o Interne bedrijfsdienst, met als coördinator mevrouw drs. K.A.W. Keuning – Kley,
- o Vraagwijzer Bergen op Zoom en Vraagwijzer Steenbergen, met als directeur resp. coördinator de heer P.J. Dercks.

De **personeelsformatie** (samen goed voor 20 FTE) zag er aan het eind van 2012 als volgt uit:

Ten dienste van de Stichting Welzijn Ouderen:

- de heer M.L.C. van Leeuwen, directeur,
- mevrouw drs. K.A.W. Keuning – Kley, coördinator interne bedrijfsdienst en waarnemer van de directeur,
- mevrouw M.G.M. Wentink, ouderenadviseur en coördinator,
- mevrouw drs. M.C. Kalker, ouderenadviseur,
- de heer W.M.A.J. van Dongen, ouderenadviseur,
- de heer W.J.J.M. Stulemeijer, ouderenadviseur,
- de heer K. Suijkerbuijk, ouderenadviseur,
- de heer J.M. de Rooij, coördinator sector Activiteiten & Beweegwijzer en docent,
- mevrouw W.D. Blonk – Verdult, activiteitenbegeleider,
- mevrouw M.S. Kools – Goossens, docent Beweegwijzer,
- mevrouw E.G.M. Smit – Asselbergs, leefstijlcoach en docent Beweegwijzer,
- mevrouw M.J. Bakx – Videler, secretariaat, receptie en plusbus,
- mevrouw M. van Loon – Segers, receptie en administratie boodschappen- en klussendienst,
- de heer F.M. Hellemons, coördinator zelfstandigheid ondersteunende diensten, Kwaliteitsmanagement en ICT,
- de heer A.J. Letschert, financiële administratie en P&O ondersteuning,
- mevrouw J.W. Voges, receptie en administratie maaltijdendienst,
- mevrouw J.J.W. Hoeben – Luijks, receptie, plusbus en administratie sociale alarmering,
- mevrouw A. Withagen – Boot, receptie en administratie Activiteiten en Beweegwijzer,
- de heer L.H. Vleesenbeek, beheer Steunpunt Zonneplein,
- de heer F.H. Borremans, beheer Steunpunt Aen de Fonteyne en docent Beweegwijzer,
- mevrouw H. Karpuzi, huishoudelijke dienst,
- mevrouw E. Heck, stagiaire Social Work MWD,
- mevrouw M. Bömer, stagiaire Social Work MWD bij het team van ouderenadviseurs,
- mevrouw L. Goddrie, stagiaire Social Work MWD bij Activiteiten en Beweegwijzer.

Ten dienste van het Regionaal Platform Dementie Ondersteuning (RPD):

- mevrouw I.B. van Wilpe – van Berkom, projectleider

Ten dienste van de Vereniging Vraagwijzer Bergen op Zoom

- de heer P.J. Dercks, directeur,
- mevrouw M.H. Rutten, adviseur,
- mevrouw M.P.C. Bijman, adviseur,
- mevrouw I. Winters - van der Gaag, secretariaat, receptie,
- mevrouw H.P.M. de Smit – van Kaam, secretariaat, receptie,
- de heer A.L.M. Bergs, receptie, administratie,
- mevrouw M.M. Sebregts – Meesters, huishoudelijke dienst.

Ten dienste van de Stichting Vraagwijzer Steenbergen

- de heer P.J. Dercks, coördinator,
- mevrouw A.A.C.M. Boot – Baarendse, receptie, administratie,
- mevrouw W. Boven - Salomons, receptie, administratie,
- de heer A.L.M. Bergs, spreekkamerondersteuning.

HKZ certificering

In 2012 heeft het bestuur de bevestiging gekregen dat zij de organisatie goed op orde heeft. In 2011 heeft de stichting het kwaliteitscertificeringsproces doorlopen en het HKZ Certificaat ontvangen. Dat is natuurlijk heel mooi, maar het gaat ook om de bestendiging van de kwaliteit. Begin 2013 heeft de hertoets over 2012 plaatsgevonden, met een wel heel erg positief resultaat als bevestiging van het feit dat de stichting haar organisatie, processen e.a. goed op orde heeft.

Natuurlijk is het bestuur hier blij mee, maar vooral met het feit dat alle medewerkers zo nadrukkelijk hun schouders zetten onder een zo optimaal mogelijke uitvoering van de activiteiten en diensten ten behoeve van onze klanten en deelnemers.

In deze context – met het oog op procesbewaking – kent de stichting ook een eigen **Klachtencommissie**. Onder leiding van voorzitter mr. Th. Fikkers heeft de stichting samen met de Vereniging Vraagwijzer Bergen op Zoom een klachtencommissie, waarbij partners, medewerkers en klanten of hun vertegenwoordigers een klacht weg kunnen leggen, wanneer zulks aan de orde mocht zijn. Voor het eerst in jaren is er nu wel een klacht binnen gekomen,

welke aanleiding gaf om de commissie bij elkaar te roepen. De behandeling heeft er toe geleid dat deze niet formeel in behandeling kon worden genomen, omdat het slechts een indirecte klacht betrof m.b.t. de inzet van een vrijwilliger. Wel heeft de commissie aanbevelingen gedaan om te komen tot een aangescherpte instructie van de vrijwilligers, die namens onze stichting op huisbezoek gaan. 'Wanneer ben je namens de stichting iets aan het doen en wanneer doe je dat echt op volledig eigen titel'?

Financiën

Waar de stichting een aantal jaren gedwongen werd om een beroep te doen op de eigen egaliseringsreserve om de financiële exploitatie van de stichting sluitend te krijgen, daar kon 2012 weer met een positief financieel resultaat afgesloten worden.

Dat is gelukt doordat de kritische taakstellings-toets van de organisatie en de extra kansen, die de stichting heeft gekregen met nieuwe projecten, enerzijds besparingen, maar daarnaast verhoging van de inkomsten hebben opgeleverd.

Inmiddels heeft de accountant PricewaterhouseCoopers de jaarrekening getoetst en geaccordeerd.

In de navolgende onderdelen van de terugblik 2012 laten we de verschillende coördinatoren op hun eigen wijze aan het woord over hun activiteiten, werkzaamheden en de resultaten daarvan.

3. Vrijwilligerswerk 2012

Inleiding

Het college van Burgemeester en Wethouders van Bergen op Zoom heeft medio 2012 groen licht gegeven aan het project 'Welzijnsdiensten, te realiseren via vrijwilligers', zoals onze stichting dat samen met Vraagwijzer, tanteLouise-Vivensis en de Intergemeentelijke Sociale Dienst wil gaan realiseren.

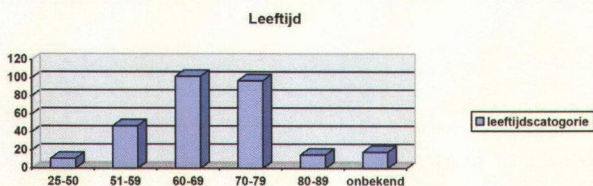
De achtergrondgedachte hierbij is dat we creatief moeten meezoeken naar voorzieningen die, wanneer zij uitgevoerd worden via burgers, vrijwilligers een afname moeten kunnen opleveren van professionele diensten, die via de gemeente in het kader van de Wmo aangeboden moeten worden.

De ISD doet mee in het project met het oog op de invoering van de Participatiewet, die aangeeft dat mensen met een uitkering een tegenprestatie moeten leveren voor hun uitkering. Bij de aanvraag werd gedacht aan realisatie van een (sociale) boodschappendienst, een klussendienst, vervoer van en naar het ziekenhuis en op termijn wellicht ook een was- vouw- en strijkservice, ter ontlasting van huishoudelijke verzorging.

Inmiddels zetten (voor een klein gedeelte voortkomend vanuit het nieuwe project) geheel belangeloos 290 vrijwilligers zich wekelijks in voor de ouderen van Bergen op Zoom. Gemiddeld werken zij 1 dagdeel per week. We hebben het over circa 75.793 uur per jaar. Stel dat je deze uren zou moeten verlonen voor € 20,- per uur (Mbo-niveau) dan zou het de gemeenschap € 1.515.860 kosten, i.c. nu besparen we samen deze last voor de samenleving. Geweldig dat we in onze organisatie over een extra menselijk kapitaal van meer dan 1,5 miljoen euro beschikken. De stichting probeert haar vrijwillige medewerkers te ondersteunen waar nodig en streeft ernaar om de motivatie en het werkplezier in stand te houden. Om efficiënt met de ureninzet van de professionals in deze om te gaan, gebeurt dit vaak in groepsverband. Maar een kort contact, een vraag beantwoorden, een compliment geven of belangstelling tonen voor iets persoonlijks blijft van groot belang om dit warme kapitaal op waarde te houden.

Leeftijdsofbouw Vrijwilligers

Waar voorheen in het bestand vrijwilligers vooral de echte ouderen waren (ouderen voor ouderen), daar is in 2012 waarneembaar geweest dat het aantal 'jongeren' dat bij onze stichting de handen uit de mouwen komt steken, nadrukkelijk groeit. Opvallend is ook (maar daar is geen tabel van opgenomen) dat in 2012 relatief gezien het aantal mannen dat vrijwilligerswerk komt doen bij de stichting sterk is gestegen. Mede onder impuls van de nieuwe vormen van vrijwilligerswerk, waaronder de klussendienst.

Vrijwilligersfeest

Het vrijwilligersfeest is voor vrijwilligers van SWOBOZ een belangrijk moment om samen te ervaren hoe bijzonder het is om iets te betekenen voor de ouderen in Bergen op Zoom. In 2012 hebben we geen vrijwilligersfeest georganiseerd, maar wel in de eerste maand van 2013 (mede uit oogpunt van kostenreductie). In december heeft elke vrijwilliger een gedicht met chocoladeletter gekregen van 'de sint' om hen te bedanken voor hun inzet en uit te nodigen voor het feest. De verschillende groepen vrijwilligers organiseren zelf, naast het grote vrijwilligersfeest, ook één gezellige bijeenkomst per jaar.

Publiciteit

Er is in 2012 op verschillende momenten publiciteit gezocht voor het werven van vrijwilligers. Het welzijnskatern in het Stadsmag is gebruikt om aandacht te geven aan het huidige vrijwilligerswerk en voor het werven van nieuwe vrijwilligers. Ook de Bergse Bode wordt door onze doelgroep veel gelezen en daarom gebruiken we deze tevens om nieuwe vrijwilligerstaken aan te kondigen. We hebben daarnaast deel genomen aan een aantal verschillende beurzen van de Stichting Samen voor Bergen op Zoom om onszelf te presenteren als vrijwilligersorganisatie.

Samenwerking

In september 2004 is er een start gemaakt met een gezamenlijk overleg 'vrijwilligerswerk' met een aantal zorg- en welzijnsinstellingen. Deelnemers aan dit overleg zijn o.a. Stichting tanteLouise-Vivensis, VPTZ, de Zuidwester, NSWAC en HOOM. Het doel van dit overleg is informatie-uitwisseling en het organiseren van gezamenlijke activiteiten om vrijwilligers te werven. In 2012 heeft dit overleg 4 keer plaatsgevonden.

Scholing

Scholing wordt door vrijwilligers vaak als een stimulans ervaren. Hoe beter je iets kunt, hoe meer plezier je er aan beleeft. Daarnaast is scholing investeren in kwaliteit. Via de gemeentelijke afdeling Maatschappelijke dienstverlening hebben wij de vrijwilligers verschillende cursussen kunnen aanbieden.

De vrijwilligers zijn hierover zeer positief en zij nemen graag deel. Een aantal vrijwilligers heeft in 2012 een herhalingscursus BHV gevolgd en er is een herhalings- en beginnerscursus AED aangeboden. De vrijwilligers, welke nog niet in het bezit zijn van de verkorte cursus sociale hygiëne, krijgen in januari 2013 via P3 transfer de mogelijkheid deze alsnog te behalen. Vooral de vrijwilligers in de steunpunten hebben deze nodig in de context van 'verantwoord alcoholgebruik'.

Intern is er in 2012 ook een workshop m.b.t. 'de rol van de vrijwilligers' aangeboden, verzorgd door een ouderenadviseur. Vrijwilligers hebben hierbij de kans gekregen om te kijken naar hun rol als vrijwilliger en de workshop was ook bedoeld om hen inspraak te geven m.b.t. de begeleiding door de stichting.

Nieuwsbrief

In 2012 is een start gemaakt om te komen tot een professionelere nieuwsbrief. We zijn in zee gegaan met de firma Editoo en vanaf 2013 zullen de vrijwilligers 4 keer per jaar via de post een nieuwsbrief in kleur ontvangen.

De 'nieuwe' vrijwilliger

Welzijn Ouderen ziet dat er meer vrijwilligers komen die het vrijwilligerswerk zien als opstap naar betaald werk. Vrijwilligerswerk moet kansen bieden en kan ook CV-technisch interessant zijn.

Samen met de ISD is in 2012 gekeken of door het inzetten van uitkeringsgerechtigden een nieuwe groep vrijwilligers aangeboord kon worden.

Tot nu toe is gebleken dat voor de vrijwillige thuishulp maar een beperkte mogelijkheid is om vrijwilligers met reïntegratieproblemen of ggz-problematiek op een verantwoorde wijze in te zetten. Er dient dus in 2013 gezocht te worden naar vrijwilligerswerk, waarbij deze mensen wel kan-

sen krijgen, wellicht in een meer bescherm(en)de omgeving. In 2012 is al wel een begin gemaakt om 55+ uitkeringsgerechtigden te benaderen, die algemeen inzetbaar zijn. Het proces loopt, al is het soms nog moeizaam.

De stichting neigt er – op basis van de ervaringen in het tweede deel van 2012 – toe om te concluderen dat deze 'moeilijke' groep vrijwilligers alleen inzetbaar is, wanneer professionele zorg- en welzijnsorganisaties garant staan voor de begeleiding, op weg naar een optimale en verantwoorde inzet van vrijwilligers. De professionele organisatie moet er voor zorgen dat de dienstverlening, die door vrijwilligers wordt geboden, vakkundig verloopt.

Het aandeel dat door vrijwilligers geleverd wordt, zal in steeds meer gevallen aangestuurd moeten worden door een professional. Het proces van werving, selectie, opleiding, aansturing en werkbegeleiding van de vrijwilligers is in 2012 belangrijker geworden en zal de komende jaren nog belangrijker gaan worden, gezien de veranderingen in het vrijwilligerspotentieel en het feit dat er steeds meer 'gerekend' gaat worden op vrijwilligersinzet, alsof hierdoor alle problemen opgelost kunnen worden.

Eerste ervaringen met de 'welzijnsdiensten'

(Nog beperkt, gezien de korte tijd dat de vrijwilligers in deze context actief zijn.)

Boodschappendienst 2012, gestart op 1-10-2012, 20 klanten zijn aangemeld en 13 klanten zijn daadwerkelijk met de dienst begonnen; de overige mensen hebben zelf een ander alternatief gevonden.

In totaal hebben de vrijwilligers 77 keer samen met de ouderen boodschappen gedaan.

Klussendienst 2012, vanaf juli zijn we voorzichtig van start gegaan. Er zijn 88 klussen gedaan en de vrijwilligers waren 145 uur actief hierbij.

Projectvoorstel vrijwilligersloket

Er is zoveel vraag naar vrijwilligers vanuit verenigingen, organisaties, buurtcomités e.a. dat via het samenwerkingsoverleg dat instellingen in Bergen op Zoom in deze regelmatig hebben geconcludeerd is dat een goed functionerend vrijwilligersloket voor matching van vraag en aanbod onmisbaar is.

Daarom heeft onze stichting in 2012 een subsidieaanvraag ingediend om samen met de Vereniging Vraagwijzer Bergen op Zoom en de stichtingen Traverse, tanteLouise-Vivensis en Samen voor Bergen op Zoom te komen tot een realisatie van een vrijwilligersloket voor Bergen op Zoom, in de nabijheid van het Wmo-loket.

Drs. Katja Keuning-Kley, coördinator vrijwilligerswerk

4. Ouderenadvieswerk en dementieondersteuning

In het kader van de sector ouderenadvieswerk komt een aantal samenwerkingsverbanden en processen bijeen, welke wij in het navolgende zullen gaan aanstippen: Het afstemmingsoverleg ouderenwerk, het casuïstiekoverleg ouderemishandeling, Mantelzorg Bergen op Zoom en het Regionaal Platform Dementieondersteuning.

Het team

Het team van ouderenadviseurs bestond in 2012 uit Margot Wentink (coördinator), Wallie van Dongen, Maureen van den Boom-Kalker, Wilbert Stulemeijer, Karel Suijkerbuijk en Ilse van Wilpe (coördinator bij het Regionaal Platform Dementieondersteuning). Elk jaar begeleidt het team van ouderenadviseurs gedurende een heel schooljaar een stagiaire van de opleiding Social Work. Evelien Heck heeft haar 3e jaar stage in het schooljaar 2011-2012 gelopen en Marianne Bömer loopt haar 3e jaar stage in 2012-2013. In mei 2012 is Karel Suijkerbuijk aangetrokken om Maureen van den Boom-Kalker tijdens haar zwangerschapsverlof te vervangen. Na het vertrek van Wilbert Stulemeijer aan het einde van 2012 zal zijn functie vervuld gaan worden door Karel Suijkerbuijk.

Deze mutaties hebben geleid tot een herschikking van taken en werkgebieden per 1 januari 2013.

Taakverdeling

Margot Wentink,

Coördinator team ouderenadviseurs, ouderenadviseur wijk Oost, coördinator en voorzitter Platform Ouderenmishandeling en tevens aandachtsfunctionaris ouderemishandeling, kortdurende opname en dagverzorging en coördinator Mantelzorg Bergen op Zoom.

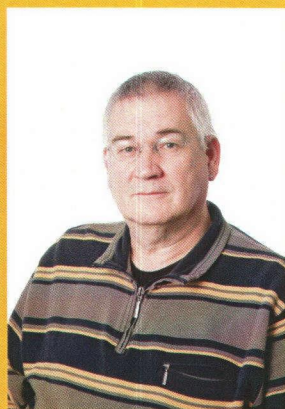
Wallie van Dongen,

Ouderenadviseur Halsteren/Lepelstraat, coördinator geheugentraining, stagebegeleider, deelnemer Projectgroep Woon- Servicegebied Lepelstraat

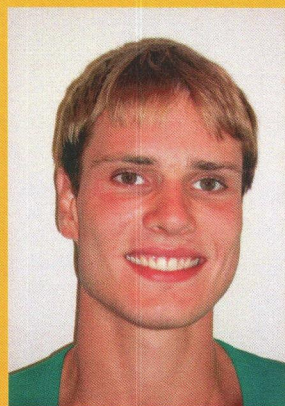
Maureen Kalker,

Ouderenadviseur wijk centrum, Fort Zeekant en Noord, voorzitter afstemmingsoverleg, coördinator scootmobielrijlessen, opzetten boodschappendienst, betrokken bij kwaliteitsbewaking.

Wilbert Stulemeijer,

Ouderenadviseur voor de Plaat, Felicitatiedienst en project Brabant niet meer Eenzaam.

Karel Suijkerbuijk,

Vanaf mei 2012, vervanger tijdens zwangerschapsverlof Maureen van den Boom Kalker.

Ilse van Wilpe,

Coördinator van het Regionaal Platform Dementie-ondersteuning, werkzaam voor de regio's Brabantse Wal, Roosendaal en Halderberge.

Registratie werkzaamheden

De ouderenadviseurs hebben op verschillende manieren contacten met klanten en hulpverleners: via spreekuren, huisbezoeken, maar ook telefonisch, via email en groepsgewijze voorlichting.

Sinds maart 2011 is er een aparte module ouderenadvieswerk in gebruik in het Registratie en Informatie Systeem (RIS = hetzelfde registratiesysteem waarmee Vraagwijzer werkt). De gegevens zijn uit de managementrapportage van RIS gehaald.

	2012	2011
Totaal aantal nieuwe klanten	46	53
Totaal aantal hulpvragen	689	652
Totaal aantal contactverslagen bij hulpvragen	918	874
Totaal aantal korte contacten	154	170

Het aantal nieuwe klanten is afgenomen ten opzichte van het jaar 2011. Een logische verklaring is dat klanten steeds beter de weg naar Vraagwijzer weten te vinden en indien nodig door de adviseurs van Vraagwijzer worden doorverwezen naar Stichting Welzijn Ouderen als backoffice.

Aantal klanten

Het betreft de ouderen die in begeleiding zijn of zijn genomen.

	2012	2011
Nieuwe klanten	46	53
Bestaande klanten	258	238
Totaal	304	291

Spreekuren

	Aantal hulpvragen	Aantal contactver- slagen bij hulpvragen	Korte contacten
Steunpunt Zonneplein	63	77	13
Steunpunt Elsenborch	20	10	9
Steunpunt Zoomflat	52	46	15
Steunpunt Aen de Fonteyne	21	10	10
De Lepelaar	13	1	24
De Grafische Wereld	22	14	74
SWO Keldermanslaan	61	132	9

De spreekuren, die in de nabijheid van de ouderen plaatsvinden op de bovenstaande locaties, hebben vooral een functie voor al bekende klanten; zij zijn geïnformeerd over het spreekuur en de bereikbaarheid van de ouderenadviseur. Het maakt het werk van de adviseurs ook efficiënter, omdat de meer tijdvergende huisbezoeken daarmee dikwijls worden voorkomen. De ouderensteunpunten blijken nog steeds de vindplaatsen te zijn.

Huisbezoeken

Ondanks website, mailings en publicaties in de media blijken de huisbezoeken in heel veel situaties nog steeds nodig om ook fysiek te ervaren hoe het de ouderen vergaat in hun zelfstandig bestaan, om vervolgens daarop adequaat te kunnen reageren. Het aantal huisbezoeken steeg van 290 in 2011 naar 584 in 2012 (een verdubbeling). Voor een deel verklaarbaar uit het feit dat ook de stagiaires na verloop van tijd zelfstandig op pad gaan en er een gedeelte van het jaar extra menskracht is geweest, als vervolg op eerder genoemd zwangerschapsverlof. De beste verklaring komt evenwel voort uit het feit dat de vragen en de problematiek daaromheen veel complexer worden en er dikwijls meerdere huisbezoeken nodig zijn om alles weer in goede banen te leiden.

Bijzondere aandacht voor het werkgebied Halsteren en Lepelstraat

De bewoners van Halsteren weten de ouderenadviseur goed te vinden, zo blijkt uit de toename in huisbezoeken en de bezoeken aan het in april 2012 gestarte spreekuur bij de Grafische Wereld, in samenwerking met een aantal andere organisaties, zoals Stadlander, MEE, Surplus en Vraagwijzer. Dit twee-uur durende spreekuur van SWO wordt erg goed bezocht en is duidelijk een meerwaarde voor de bewoners van Halsteren.

In Lepelstraat is het een wat ander verhaal. Het spreekuur in de Lepelaar werd redelijk tot goed bezocht. Tegen het einde van het jaar liep dat duidelijk terug, een reden lijkt de onduidelijkheid te zijn die heerste over de sluiting

van de Lepelaar. Er is gecommuniceerd met de inwoners van Lepelstraat dat ze de ouderenadviseur kunnen bellen voor een afspraak of het spreekuur in Halsteren kunnen bezoeken.

Om meer kenbaarheid te geven aan de ouderenadviseur is onder andere een voorlichting bij de KBO in Lepelstraat gegeven, waarin ook Buurtzorg heeft geparticipeerd.

Saillante zaken

De ouderenadviseurs worden door de 55-plussers van de gemeente Bergen op Zoom ingeschakeld voor een breed scala aan verzoeken en vragen. De vragen voor inzet van een ouderenadviseur komen niet alleen vanuit de klant zelf, maar ook vanuit bezorgde familieleden of bureaus. Ook vanuit het professionele netwerk komen vragen richting de ouderenadviseurs. Hierbij kan gedacht worden aan onder andere: team Wmo gemeente Bergen op Zoom, Vraagwijzer, stichting tante Louise-Vivensis, thuiszorgorganisaties, Traverse, GGZWNB, Stadlander en huisartsen en praktijkondersteuners.

Opvallende signalen:

- Er zijn in toenemende mate meer contactmomenten met een klant nodig om te kunnen helpen t.g.v. complexere vragen.
- Er is meer overleg/afstemming met andere hulpverleners nodig.
- Steeds meer is er sprake van een combinatie van problemen (bv. sociaal, psychisch en financieel).
- Er is een duidelijke toename van financiële problemen (schulden, bijstand, dreiging uit huiszetting).
- Ouderen die onze steun nodig hebben, hebben veelal een beperkt sociaal netwerk.
- Veel meer dan ooit is er sprake van verwaarlozing van het huis.
- Zorgmijders, waar we pas met heel veel moeite een entree kunnen krijgen.

Vrijwillige ouderenadviseurs

In het Meerjarenbeleidsplan wordt gesproken over inzet van vrijwilligers binnen het ouderenadvieswerk. Door de verwachte toename van (kwetsbare) ouderen en de gekorte subsidies zal de rol van de ouderenadviseur anders ingevuld moeten worden. De professionele ouderenadviseurs zullen een meer coördinerende, begeleidende en opleidende rol moeten gaan vervullen. Het team is in 2011 begonnen met te kijken naar mogelijkheden voor het inzetten van vrijwilligers ter ondersteuning van het ouderenadvieswerk.

Zo heeft het team een werkbezoek afgelegd bij een collega-instelling, die al meer ervaring heeft met het werken met vrijwillige ouderenadviseurs. In 2012 is verder gewerkt aan een kader en profiel voor de vrijwilligers en zijn er contacten met KBO over scholingsmogelijkheden geweest.

In september 2012 is een advertentie geplaatst voor een vrijwillige ouderenadviseur. Hierop hebben 13 mensen gereageerd en zijn er uiteindelijk 8 van hen begin oktober op (sollicitatie)gesprek gekomen. De algemene conclusie was dat er meerdere geschikte kandidaten tussen zaten.

Het team heeft in overleg besloten dat elke ouderenadviseur een vrijwilliger onder zijn/haar hoede neemt en gaat begeleiden. Hierdoor heeft de vrijwilliger een vast aanspreekpunt en werkgebied. De volgende enthousiaste vrijwilligers zijn aangetrokken als vrijwillige ouderenadviseur: mevrouw C. Lindhout en de heren G. Hofstede, J. de Bruijn en B. Kannekens

In december 2012 heeft een eerste kennismaking plaatsgevonden, zowel van de vrijwilligers met elkaar als met het volledige team van ouderenadviseurs. Aansluitend zijn er afspraken gemaakt over de wijze van samenwerken, begeleiden en de opleiding die gevolgd zou gaan worden. Met veel enthousiasme is het viertal ontvangen, worden zij ingewerkt en opgeleid.

Klanttevredenheidsonderzoek 2012

In 2012 is het team van ouderenadviseurs in het kader van het kwaliteitssysteem (HKZ) gestart met een onderzoek naar de tevredenheid van de klanten van het ouderenadvieswerk.

Elk kwartaal wordt door een van de ouderenadviseurs een selectie gemaakt van 10 klanten (nieuwe en bestaande) uit de lijst van contacten uit het desbetreffende kwartaal. Vervolgens krijgen de klanten een vragenlijst met begeleidende brief thuisgestuurd. De vragen gaan over de volgende onderwerpen: presentatie, betrouwbaarheid,

communicatie, zekerheid en klantgerichtheid. Met de mogelijkheid om een toelichting te geven waar nodig.

Eventuele opmerkingen en reacties worden in het teamoverleg besproken. Indien nodig zou dat kunnen leiden tot verbetering van onze manier van werken. De coördinator koppelt de resultaten uit het onderzoek terug in het coördinatorenoverleg.

Scootmobielpers Mobiel

Vanaf augustus 2011 wordt in het kader van de Wmo een inkomensafhankelijke eigen bijdrage gevraagd bij de verstrekking van een scootmobiel. Mogelijk als gevolg van deze bijdrage is het aantal verstrekkingen afgenomen en het aantal deelnemers aan de Scootmobiellessen teruggelopen.

In 2011 waren in totaal 184 scootmobielen verstrekt. Vanaf 2007 t/m 2011 namen gemiddeld 61 gebruikers deel aan de theorie- en praktijklessen.

Vanaf begin januari 2012 t/m eind april 2012 waren slechts 33 scootmobielen door de afdeling Wmo verstrekt. Vijf mensen hadden zich in deze periode aangemeld voor de lessen.

Vanwege de afname in cursisten is tijdens een gesprek met de coördinator Activiteiten- & Bewegwijzer besloten dat Scootmobielpers Mobiel een onderdeel van de scootmobielclub 'Samen Onderweg' wordt.

2 keer per maand wordt in clubverband een rijvaardigheidstraining verzorgd. Mensen kunnen lid worden van de club, waarin er ruimte is voor onder andere: rijvaardigheid, koffieochtend, tochten, bewegingslessen en andere activiteiten.

Samenwerking met cliëntenservicebureau stichting tanteLouise-Vivensis

De samenwerking met het cliëntenservicebureau van tanteLouise-Vivensis heeft in 2012 bestaan uit:

- o voorbereiding voor dagverzorging Stuijvenburgh. De afspraken met het cliëntenservicebureau zijn dat mensen met een overbruggingsindicatie via hen gaan en dat nieuwe klanten door Welzijn Ouderen worden voorbereid en bezocht. Er lijkt sprake te zijn van een daling van het aantal afgegeven indicaties voor nieuwe klanten. Terwijl wel veel mensen gebruik hebben gemaakt van een overbruggingsindicatie voor dagverzorging.

Dagverzorging	2012	2011	2010	2009
Stuijvenburgh	7	15	8	21

- o Het informeren en uitwisselen van informatie en ervaringen. Op uitnodiging heeft mevrouw Verbeek van het cliëntenservicebureau deelgenomen aan het teamoverleg om te praten over de ontwikkelingen op het gebied van AWBZ en te kijken waar we elkaar nog beter kunnen vinden. Afsproken is om elkaar 1 keer in het kwartaal te blijven ontmoeten om de samenwerking te optimaliseren. Ook de adviseur van Vraagwijzer heeft zich hier bij aangesloten. Door het vertrek van mevrouw Verbeek en veranderingen binnen tanteLouise-Vivensis is er nog geen vervolg gepland.
- o Gebruik maken van elkaars deskundigheid bij klant-situaties. In 2012 heeft het cliëntenservicebureau diverse malen de ouderenadviseurs ingezet bij klanten of om advies gevraagd. In sommige gevallen gingen ze samen op pad.
- o Voorbereiding Kortdurende Opnames (KDO) in de Jacquelineflat en Avondvrede verzorgen. Volgens afspraak gaan mensen met een al bestaande indicatie voor opname via het cliëntenservicebureau van tanteLouise-Vivensis. Nieuwe klanten komen via de transferverpleegkundige van Lievensberg of via huisarts bij welzijn ouderen terecht. In 2012 zijn er geen KDO's via de ouderenadviseurs verzorgd. In een evaluatie bleek dat door interne verbouwingen en een afname van vragen er sowieso minder KDO's hebben plaatsgevonden binnen tanteLouise-Vivensis

Locatie	2012	2011	2010	2009
Avondvrede	0	1	9	14
Jacquelineflat	0	9	29	35
Totaal	0	10	38	49

Cursus geheugentraining voor 55-plussers

De cursus geheugentraining heeft ook in 2012 weer plaatsgevonden. Hier zien we echter een duidelijke teruggang ten opzichte van vorige jaren, in totaal hebben de afgelopen jaren 70 mensen de cursus gevolgd, en voor 2013 zal er een nieuwe impuls gegeven moeten worden aan deze cursus.

Boodschappendienst

In 2012 zijn structureel 4 ouderen wekelijks door de 4 vrijwilligers van de boodschappendienst geholpen. Deze ouderen betaalden geen vergoeding aan de stichting voor het gebruik van de boodschappendienst; zij betaalden alleen een km-vergoeding aan de vrijwilliger.

De boodschappendienst is uiteindelijk een vast onderdeel van de zogenaamde 'welzijnsdiensten' geworden. Om voortaan gebruik te kunnen maken van de boodschappen-

dienst is een indicatie nodig. Deze indicatie wordt door de Wmo-consulenten van de gemeente Bergen op Zoom en door de Vraagwijzer-adviseurs gesteld. De 4 gebruikers van de boodschappendienst oude stijl zijn hier d.m.v. een brief over geïnformeerd. Zij zijn tevens aangemeld bij Vraagwijzer voor een indicatieonderzoek.

Felicitatiedienst

Nadat er in 2011 een nieuwe opzet is gemaakt voor de Felicitatiedienst, is dit verder in de praktijk gebracht in 2012. Elke kwartaal is er een bijeenkomst gehouden in het steunpunt Elsenborch waarin 70-jarigen preventief worden voorgelicht over voorzieningen waar ze een beroep op kunnen doen als de situatie daar naar is. De 70-jarigen worden middels een felicitatiebrief van de burgemeester uitgenodigd voor deze bijeenkomst waarbij de Vereniging Vraagwijzer Bergen op Zoom en Stichting Welzijn Ouderen zorgen voor de inhoudelijke informatie.

Het programma ziet er als volgt uit:

- o Welkomstwoord
- o Presentatie Vraagwijzer adviseur
- o Presentatie ouderenadviseur over SWO en het ouderenadvieswerk
- o Pauze met iets lekkers
- o Quiz met vragen over de afgelopen 70 jaar
- o Gevolgd door presentatie over Activiteiten en Beweegwijzer van SWO
- o Informatiemarktje met folders en informatie

	20 jan.	20 apr.	20 jul.	19 okt.
Aantal verstuurd brieven	125	163	150	169
Aantal bezoekers	18	36	30	28
Aantal afmeldingen	3	2	4	8

Na elke bijeenkomst is geëvalueerd om te komen tot een verbetering van de bijeenkomsten.

Brabant niet meer Eenzaam

In 2010 heeft Stichting Welzijn Ouderen Bergen op Zoom zich aangesloten bij het pilot-project Brabant niet meer Eenzaam (BNME). Dit betrof een provinciaal onderzoek naar het effect van een activiteit / een interventie op eenzaamheid / welbevinden op wetenschappelijke basis. Een aantal deelnemers die nieuw aan een langlopende activiteit zou gaan deelnemen, werd benaderd om hier aan mee te werken. In eerste instantie zou er vanuit onze stichting een viertal methodieken/activiteiten onderzocht worden, uiteindelijk is daar een van overgebleven, namelijk: de club voor weduwen en weduwnaren.

Na aanlevering van alle gevraagde informatie, zijn in september de eindconclusies gepresenteerd. Het resultaat is mager te noemen. Een combinatie van factoren ligt hieraan ten grondslag; de gekozen methodiek/activiteit was niet geheel geschikt, omdat het grotendeels een zelfsturende club was en de begeleiding vanuit SWO op afstand was. Daardoor was het moeilijk te bepalen of en zo ja in welke mate er sprake was van eenzaamheid en verbetering in de situatie.

Ook de terugkoppeling vanuit ZET over de aangeleverde informatie was niet goed, waardoor er op een te laat tijdstip nog gevraagd werd om aanvullende informatie.

Hulp bij belastingaangifte

Elk jaar wordt er door Stichting Welzijn Ouderen in samenwerking met Vraagwijzer en de Belastingdienst hulp bij belastingaangifte aangeboden. Ouderen met een beperkt inkomen, kunnen hier gratis gebruik van maken. De adviseurs van Vraagwijzer en SWO doen de voorbereiding op de belastingaangifte en zorgen voor de registratie. Na een schriftelijke uitnodiging kunnen de mensen op het kantoor van Stichting Welzijn Ouderen terecht om door de medewerkers van de Belastingdienst de daadwerkelijke aangifte te laten doen. In 2012 hebben 202 ouderen van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Tijdens de evaluatie met de contactpersoon van de Belastingdienst werd duidelijk dat dit het laatste jaar was waarin we een beroep konden doen op deze samenwerking met de Belastingdienst. Om een goed alternatief te hebben voor onze klanten zijn in het laatste kwartaal de eerste contacten gelegd met de ouderenbonden om te praten over mogelijkheden van een samenwerking. Een optie is dat de adviseurs van de ouderenbonden gebruik maken van de ruimte bij Vraagwijzer om klanten te helpen. Dit wordt verder uitgewerkt begin 2013.

Afstemmingsoverleg in Halsteren en Bergen op Zoom

In 2012 heeft het afstemmingsoverleg Bergen op Zoom 10 keer plaatsgevonden. Vanwege een feestdag en de zomervakantie is het overleg 2 keer geannuleerd. Het overleg is in 2012 uitgebreid met de deelname van de wijkzuster en de thuiszorgorganisatie Buurtzorg. Aan het afstemmingsoverleg namen deel:

- o De praktijkondersteuners van de huisartsen: Asselbergs, Bultman, Van Broekhoven, Dingelstad, Koster, Krielen, Leenheer, Van de Kar en van het Zorgpunt.
- o GGZ WNB
- o Traverse
- o Casemanagers dementie
- o (thuis)zorgorganisaties tanteLouise-Vivensis, TWB, Privazorg en Buurtzorg
- o wijkzuster

Het afstemmingsoverleg in Halsteren tussen organisaties die in Halsteren en Lepelstraat actief zijn, zit duidelijk in de lift. In het begin was het nog wat aftasten naar elkaar maar ondertussen zitten we in de fase van constructief overleg.

Vroegsignalering Kwetsbare Ouderen

In maart 2012 is tijdens een presentatie, georganiseerd door de projectleider van het RPD, het project Vroegsignalering Kwetsbare Ouderen onder de aandacht gebracht bij verschillende huisartsen en de zorginstellingen tanteLouise-Vivensis en TWB. Binnen het project wordt gestreefd naar een gezamenlijke aanpak die zich richt op het identificeren van kwetsbare ouderen, het afstemmen van de juiste zorg en het monitoren daarvan in een MDO-structuur, waarbij de huisarts de regie houdt (multidisciplinair overleg).

In Bergen op Zoom hebben 2 huisartsenpraktijken, praktijk de Vijverberg (met de huisartsen Asselbergs en Bultman) en medisch centrum de Grebbe (met de huisartsen Koster, Krielen, Leenheer, De Rooij en Vingerhoets), aangegeven het project te willen opstarten. Tijdens verschillende overleggen in 2012 is het project vormgegeven en aangepast naar de wensen van de huisartsen, zodat in 2013 gestart kan worden met het screenen van kwetsbare ouderen en het opzetten van een MDO.

Consultatieplatform Ouderenmishandeling

Het jaar 2012 stond in het teken van de verdere uitvoering van het actieplan 'Ouderen in veilige handen'. Het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) heeft opdracht gekregen om dit verder uit te zetten binnen gemeenten en organisaties. Het SHG heeft een tweetal bijeenkomsten georganiseerd met belanghebbenden (diverse organisaties en gemeenten). In de startbijeenkomst van oktober zijn er door 3 leden van het consultatieplatform workshops gegeven om vragen en behoeften te peilen.

Er is door het SHG een kopgroep gevormd, waarbij mensen/aandachtsfunctionarissen uit verschillende organisaties in de regio West-Brabant (o.a. uit onze stichting, Traverse, GGZWNB, WIJ, Amphia en Surplus) een 3-daagse scholing hebben gehad in het kader van Signs of

Safety. Hieraan zal in 2013 een vervolg gegeven worden. Bovenstaande ontwikkelingen en de naderende komst van de verplichte meldcode heeft wel gezorgd voor een betere bezetting van het consultatieplatform.

Elke deelnemende organisatie heeft een vaste vertegenwoordiging: i.c. vanuit onze stichting, Traverse, GGZWNB, Surplus, Brede Welzijns Instelling Woensdrecht, stichting tanteLouise-Vivensis en TWB.

In 2012 is het consultatieplatform 5 keer bij elkaar geweest om casuïstiek te bespreken en landelijke ontwikkelingen en nieuws vanuit eigen organisatie de revue te laten passeren. Er zijn 8 nieuwe meldingen gedaan, waarvan de helft is afgesloten, doordat er via inzet van hulp de situatie is beïnvloed.

Daarnaast zijn er contacten geweest met het Veiligheids-huis om te kijken naar mogelijkheden om te komen tot een betere samenwerking.

Via onze stichting is verder voorlichting gegeven via:

- o Scholingsmiddag 'kijkje in de keuken' georganiseerd door het RPD, met het thema 'Als de zorg aan ouderen ontspoor'
- o Ledenvergadering Vraagwijzer Bergen op Zoom tijdens een bijeenkomst over ouderen mishandeling en de meldcode

Mantelzorg Bergen op Zoom

In januari 2012 is door de gemeente Bergen op Zoom groen licht gegeven aan Mantelzorg Bergen op Zoom. Een initiatief van Stichting Welzijn Ouderen Bergen op Zoom in samenwerking met de Vereniging Vraagwijzer Bergen op Zoom en stichting tanteLouise-Vivensis.

Mantelzorg Bergen op Zoom had een plan ingediend toen duidelijk werd dat HOOM geen subsidie meer zou krijgen.

Margot Wentink (welzijn ouderen) en Marloes Rutten (Vraagwijzer) hebben in 2012 de basis gelegd van waaruit Mantelzorg Bergen op Zoom zich de komende jaren verder

kan ontwikkelen.

- o Werkwijze en registratie in RIS
- o Contacten met mantelzorgers opbouwen
- o Ontmoetingsmogelijkheden voor mantelzorgers ontwikkelen
- o Nieuwsbrief ontwikkelen
- o Voorlichting geven aan andere organisaties (netwerk opbouwen)
- o Aandacht voor specifieke doelgroepen verder uitwerken (partners van mensen met dementie, allochtonen en jongeren)

De voordeur voor Mantelzorg Bergen op Zoom is Vraagwijzer, de plek waar inwoners van gemeente Bergen op Zoom terecht kunnen met hun vragen.

Dat betekent dat ook mantelzorgers daar binnen komen met hun vragen.

De adviseurs van Vraagwijzer en de ouderenadviseurs van welzijn ouderen verwijzen indien nodig naar Margot Wentink en Marloes Rutten in specifieke situaties als extra begeleiding nodig is.

Door ze ook als mantelzorger te registreren in RIS is er een groeiend bestand aan mantelzorgers ontstaan. Mantelzorg Bergen op Zoom kan nu aangesproken worden voor: Informatie en advies, emotionele ondersteuning, educatieve ondersteuning, lotgenotencontact, mantelzorgcafé, respijtzorg, nieuwsbrief, dag van de mantelzorg.

Lotgenotencontact

In 2012 zijn er 6 bijeenkomsten van 2 uur geweest in de Zoomflat onder begeleiding van Margot Wentink. Gemiddeld waren er 12 mantelzorgers aanwezig, met verschillende achtergronden die hun verhaal konden doen, ervaringen en tips uitwisselden en elkaar steun en kracht gaven. Daarnaast werd er gesproken over draagkracht. Uit de evaluatie eind 2012 werd duidelijk dat deze groep mantelzorgers dit zien als hun moment om even er tussen uit te zijn, kracht op te doen en elkaar te ondersteunen.

Mantelzorgcafé

Mantelzorg Bergen op Zoom heeft in 2012 elk kwartaal een mantelzorgcafé georganiseerd (de laatste zijnde De dag van de mantelzorg). Het mantelzorgcafé is een bijeenkomst waar mantelzorgers elkaar kunnen ontmoeten, maar waar mantelzorgers ook informatie krijgen over een bepaald onderwerp. Er is sprake van een groeiend aantal bezoekers per mantelzorgcafé:

	02-04'12	18-06'12	10-09'12	08-11'12
Onderwerp	Respijtzorg	WMO	Mantelzorg intramuraal setting	Dag van de Mantelzorg
Locatie	Jacquelineflat	Meilust	Moermont	Pure
Aantal bezoekers	8	12	41	121

Aandachtspunten voor de sector ouderenadvieswerk in 2013

- Het verder vorm geven van de nieuwe rol voor vrijwilligers binnen het ouderenadvieswerk.
- Het coachen en begeleiden van vrijwilligers.
- Samenwerking met andere organisaties op gebied van zorg, welzijn, wonen, vervoer en inkomen opbouwen, behouden en/of verbeteren.
- PR; het (meer) promoten van de brede inzetbaarheid van ouderenadviseurs.
- Het oppakken van signalen, die voortkomen uit de ervaringen met de MDO's, het steunpunt Mantelzorg Bergen op Zoom en het Regionaal Platform Dementieondersteuning.
- De transitie van de ondersteunende begeleiding vanuit de AWBZ naar de Wmo zal ook nadrukkelijk zijn weerslag gaan krijgen op het werk van de ouderenadviseur, zo is de inschatting. Het team zal alert moeten zijn en aanbieden om mee "de menselijke maat", de nabijheid met de klanten te bewaken.

Nieuwsbrief

Om de groep mantelzorgers te bereiken en te informeren over allerlei zaken heeft Mantelzorg Bergen op Zoom een nieuwsbrief ontwikkeld. Deze wordt een keer in het kwartaal verspreid onder mantelzorgers en professionals. Vaak is het thema gekoppeld aan het onderwerp van het mantelzorgcafé. Organisaties uit het netwerk van Stichting Welzijn Ouderen en Vraagwijzer worden elk kwartaal benaderd om informatie te delen die van belang kan zijn voor mantelzorgers. Eind 2012 is er een bestand van meer dan 200 mantelzorgers ontstaan. In de loop van 2012 heeft Mantelzorg Bergen op Zoom een bijdrage gevraagd vanuit het Coöperatiefonds Rabobank het Markiezaat om een logo te ontwerpen en een nieuwsbrief te ontwikkelen die er professioneler uitziet en daardoor hopelijk ook een brede doelgroep zal aanspreken. Er is een bijdrage toegekend van € 2.500 aan dit project, waarbij in januari 2013 een tussenevaluatie verwacht wordt. Begin 2013 zal de 1e editie van de nieuwsbrief verschijnen en het logo worden gepresenteerd.

Margot Wentink, coördinator ouderenadvieswerk

5. Regionaal Platform Dementieondersteuning

Intro

Na afloop van eerdere samenwerkingsprojecten in het kader van dementieondersteuning, met name het Landelijk Dementieprogramma (LDP) en de provinciale Regionale Dementie Ondersteuning (RDO), eindigde ultimo 2012 de subsidiëring vanuit de landelijke en de provinciale overheid. Met als direct mogelijk gevolg dat de samenwerking tussen de gemeenten en instellingen op de terreinen van welzijn en zorg zou komen te vervallen in het kader van ondersteuning van mensen met dementie, als niet op enigerlei wijze afspraken werden gemaakt over voortzetting. Gelukkig is voor de regio West Brabant een vervolg gerealiseerd zodat de eerder bereikte samenwerkingsbereidheid om te komen tot ketenafspraken 'verzilverd' kan gaan worden.

In een voortvarend tempo, maar met een groot draagvlak, zoals blijkt uit het overzicht van partners, is ultimo 2012 het Regionaal Platform Dementieondersteuning (RPD) gerealiseerd. Daartoe is een convenant ondertekend voor een periode van 3 jaar, eindigend ultimo 2014. Hierin zijn de ambities geformuleerd, samenwerking in een ketenfollow-up wordt nagestreefd en alle partners hebben een financiële bijdrage toegezegd.

Partners

De samenwerkingspartners in het kader van het Regionaal Platform Dementieondersteuning voor de regio's Bergen op Zoom en Roosendaal zijn:

- o Alzheimer Nederland, afdeling West-Brabant
- o Ouderen Organisaties in Bergen op Zoom (OOBOZ)
- o Gemeenten Bergen op Zoom, Steenberg, Woensdrecht, Roosendaal en Halderberge
- o Stichting tanteLouise-Vivensis
- o Thuiszorg West Brabant
- o Stichting Groenhuysen
- o Privazorg
- o Stichting De Algemene Thuiszorg
- o Verzorgings- en verpleeghuis Sint Elisabeth

RPD
Regionaal Platform
Dementieondersteuning

Attentrie voor Dementie

- o Stichting Surplus Zorg
- o Lievensberg Ziekenhuis
- o Franciscus Ziekenhuis
- o GGZ Westelijk Noord-Brabant
- o Woningstichting Stadlander
- o Stichting Welzijn Ouderen Bergen op Zoom
- o Stichting Brede Welzijnsinstelling Woensdrecht
- o Stichting Welzijn Ouderen Steenbergen
- o Vereniging Vraagwijzer Bergen op Zoom (Wmo-loket)
- o Stichting Vraagwijzer Steenbergen (Wmo-loket)
- o Het Punt Roosendaal (Wmo-loket)
- o Stichting HOOM
- o CZ Ziektekostenverzekeraar

Organisatie

Er is een **coördinator/projectleider** benoemd in de persoon van mevrouw Ilse van Wilpe-van Berkom, welke op de loonrol is genomen door de Stichting Welzijn Ouderen Bergen op Zoom (SWOBoZ); deze organisatie levert ook het voorzitterschap, de ondersteuning en de financiële verantwoording.

Er is een **dagelijks bestuur** aangetreden, dat de organisatie van het RPD stuurt, begeleidt en evalueert, bestaande uit:

- o Martien van Leeuwen, directeur van SWOBoZ en de Stichting Vraagwijzer Steenbergen, voorzitter
Daarnaast is SWOBoZ penningmeester van het RPD
- o Hans Biezemans, Stafhoofd Kennis & Expertise Centrum bij de stichting Groenhuysen
- o Mirjam Mijnsbergen, Manager Preventie en Gezondheidsadvies bij Thuiszorg West Brabant
- o Jürgen Stoop, beleidsmedewerker ouderenbeleid bij de gemeente Bergen op Zoom
- o Ad Vos, voorzitter van de Alzheimervereniging West-Brabant
- o Vivian van Raay, beleidsmedewerker bij tanteLouise-Vivensis

Het bestuur is in 2012 zeven keer bijeen geweest ter bespreking van de gang van zaken, het verloop van de activiteiten van de verschillende werkgroepen e.a.

Daarnaast kent de organisatie ook een **Klankbordgroep**, bestaande uit vertegenwoordigers vanuit **alle** aangesloten partners, waaraan het bestuur minimaal 2 keer per jaar verslag uitbrengt van haar activiteiten en steeds een hoofdthema aan de orde stelt. De bijeenkomsten vonden plaats op respectievelijk 28 juni en 10 december, met als specifieke thema's: de problematiek van de mantelzorgers en de vroegsignalering van kwetsbare ouderen via de huisartsen en hun Multi Disciplinaire Overleggen (MDO's). De uitvoering van de activiteiten is 'gedelegeerd' naar 4 werkgroepen, welke in het navolgende verder zullen worden besproken. Het betreft de werkgroepen:

1. Vroegsignalering/integrale zorg/casemanagement/sluitende samenwerking

2. Kennisdeling/kennisverspreiding onder professionals, vrijwilligers, mantelzorgers en burgers
3. Laagdrempelig en toegankelijk zorg- en welzijnsaanbod
4. PR en communicatie

CZ participatie

CZ heeft via het CZ-fonds subsidie toegezegd voor de overeengekomen periode van 3 jaar voor het RPD op voorwaarde dat de keten zich extra zou inzetten om de Vroegsignalering van Kwetsbare Ouderen (dikwijls zelf belast met of in de omgeving van mensen met dementie) via de huisartsen ook in de regio Brabantse Wal te bevorderen, in navolging van de succesvolle formule in Roosendaal. Extra impulsen hebben er inmiddels al toe geleid, dat een aantal huisartsengroepen in Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht werk gaat maken van de vroegsignalering en het bespreekbaar maken van casussen in hun Multi Disciplinaire Overleggen (MDO's). Met de nieuwe projectleider VKO Annemarie Keij wordt de huisarts de mogelijkheid geboden op diverse vlakken ondersteuning te ontvangen bij de vormgeving en implementatie van de module Kwetsbare Ouderen in hun praktijk.

Dementievriendelijke gemeente

Vanuit de Provinciale Raad voor de psychogeriatricie is bevorderd dat een aantal gemeenten in Brabant mee gaat doen aan het bevorderen van dementievriendelijkheid van en in de gemeente. Dit gebeurt in samenwerking met gemeenten in Duitsland, Vlaanderen en Limburg. Het bestuur is blij dat de gemeente Steenbergen zich heeft aangemeld om een koplopersrol te willen vervullen in dit proces. De regiogemeenten volgen met veel belangstelling de acties en activiteiten die in de gemeente Steenbergen ontwikkeld gaan worden. Inmiddels is daar een werkgroep gevormd die 'de handen aan de ploeg gaat slaan' en heeft ook de gemeenteraad de ambities van de wethouder gefiatteerd.

Financiën

Door alle partners is gezamenlijk naar rato van hun omvang/omzet een financiële bijdrage toegezegd van € 131.000, ter dekking van de jaarlijkse begroting van plm. € 136.000. Voor het resterende bedrag zouden of deelnemersbijdragen gevraagd worden voor scholingen of fondsen worden aangesproken.

Vanwege het feit dat in het opstartjaar 2012 de werkgroepen nog niet alle plannen hebben kunnen uitvoeren m.b.t. de activiteiten, de opleidingen e.a., is niet het totale beschikbare bedrag besteed.

Tijdens de klankbordgroepbijeenkomst van 10 december 2012 is toestemming verkregen om het saldo van 2012 mee te nemen naar de exploitatie van 2013, tijdens welk kalenderjaar het programma naar verwachting wél volledig zal kunnen worden uitgewerkt en uitgevoerd.

Na controle van de jaarrekening door het accountantskantoor PWC is de conclusie dat een batig saldo resteert van € 37.475.

Wetenschappelijke toets

Binnen de keten is er nadrukkelijk overleg gevoerd met CZ en Vilans 'In voor zorg' om te komen tot een implementatie van het 'Integrale ketenzorgmodel' van CZ en een wetenschappelijke toets van de ervaringen met betrekking tot de efficiency van de inzet van casemanagers. CZ zou loyaal kunnen rekenen op coöperatie met en inzet van de medewerkers van de betrokken ketenpartners, vooral werkzaam in Roosendaal. Vanwege de werkbelasting voor familieleden en professionele dienstverleners rond mensen met dementie is tussentijds wel kritisch hiernaar gekeken. Zij worden al zo ontzettend belast en er is geen bruikbare en minder intensieve manier van samenwerken te bedenken, zonder afbreuk te doen aan de wetenschappelijke aspiraties. Tot verdriet van de keten is begin 2013 gemeld dat het onderzoek niet doorgaat. Het bestuur van het RPD heeft aangedrongen op nadere toelichting, omdat zij zo loyaal stond en staat achter de doelstelling voor de toets: efficiency en effectiviteit onderzoeken. Op inhoudelijk vlak zal er tussen CZ en het RPD wel verdere samenwerking zijn om het "Integrale ketenzorgmodel" beter vorm te geven in de regio Roosendaal. Dit zal ook zijn positieve uitstraling hebben naar de andere gemeenten.

Activiteiten via de werkgroepen

Onderstaand een greep uit de activiteiten van de verschillende werkgroepen:

Ontwikkelen van een verdiepend aanbod aan scholingen netwerkbreed

Dit is een aanbod voor professionals, vrijwilligers, mantelzorgers en burgers. Voorbeeld hiervan is 'kijkje in de keuken deel 2', wat opnieuw veel vrijwilligers en professionals trok. Verder is er aandacht voor kennisverspreiding richting mantelzorgers en burgers. Dit jaar is er extra aandacht voor dementie gevraagd bij de burgers in de 5 deelnemende gemeenten via een ludieke publiciteitscampagne in supermarkten in het kader van Wereld Alzheimerdag.

Ontwikkeling visiedocument

Binnen de werkgroep Vroegsignalering en de sluitende samenwerking is een begin gemaakt met een visiedocument voor het gehele netwerk, waarin de visie van het RPD over Vroegsignalering van Kwetsbare Ouderen rondom de huisarts (VKO) in navolging op het goede voorbeeld uit Roosendaal wordt beschreven. Binnen de werkgroep vindt afstemming plaats tussen de diverse organisaties die VKO vorm (gaan) geven binnen het RPD. In het bijzonder is er een impuls gegeven aan het initiëren van VKO bij de huisartsen in de Brabantse Wal gemeenten. Mede hierdoor is er een projectleider VKO in dienst genomen

door TWB en tanteLouise-Vivensis gezamenlijk. Ook het ketenprotocol zal worden herzien en daarna ter goedkeuring worden voorgelegd aan het gehele platform.

Centrale, herkenbare vraagbaak/informatiepunt/loket realiseren

Het idee is om dit loket een plek te geven bij bestaande samenwerkingsverbanden (Vraagwijzers, Het Punt en andere plaatselijke Wmo-loketten). Ieder wordt naar dit loket verwezen. Hier wordt, wanneer nodig, overgedragen aan een expertiseteam, waarin alle ketenpartners het aanbod en hun expertise bij elkaar brengen in een netwerkstructuur, met de casemanager dementie als spil.

Collectief aanbod/activiteiten in groepsverband ontwikkelen, evalueren en uitrollen

Hierover is op te merken dat het van belang is een vorm van aanbod aan te laten sluiten bij de kenmerken van de wijk, het dorp. Verder moet bekend zijn (worden) welk aanbod er is, denk hierbij o.a. ook aan de warme doorverwijzing naar het Alzheimer Café, de ondersteuningsgroepen voor partners en de geheugeninloop.

Individuele ondersteuning

Hierbij dient de nadruk te liggen op het zo lang mogelijk ondersteunen van de mens met dementie en zijn naasten binnen bestaande sociale structuren. Het pleit ervoor dat er meer bewogen moet worden richting het verenigingsleven, dat de hulpverleners een ondersteunende, coachende rol kunnen vervullen in het zo lang mogelijk actief blijven in de eigen sport, hobby, sociale kring. Er voor zorgen dat de mensen waar een dementie zich ontwikkelt, 'binnen boord blijven'. Maatjesprojecten kunnen een grote meerwaarde hebben, zodat mensen letterlijk op weg worden geholpen. Begeleiding en coaching door de casemanager, die naast de mensen met dementie en zijn familie staat, en een vast aanspreekpunt is. Ook moet er aandacht zijn voor crisissituaties en 24-uurs bereikbaarheid.

2013

Voor het tweede samenwerkingsjaar liggen de ambities een trapje hoger en het bestuur is blij dat de samenwerkingspartners zich steeds meer gezamenlijk willen manifesteren via de ketenaanpak. Zij willen zelfs meer onder de vlag van het RPD werken bij publiciteit, bij het naar buiten treden in contacten met de samenleving en de specifieke doelgroepen. Aan onderstaande projecten wordt verder aandacht besteed in 2013:

Casemanagers

Via het Zorgkantoor is in 2012 een aantal casemanagers dementie aan de slag gegaan in de regio via TWB, tanteLouise-Vivensis, Groenhuysen en Surplus. Zij werken vanuit hun organisatie, maar wel met een onafhankelijke werkopvatting, d.w.z. dat zij, wanneer zorgacties nodig zijn, vrij zijn

om mee te zoeken naar de beste oplossing voor de mensen met dementie en hun familieleden. Dat bracht de groep tot het gevoel dat meer afstemming van werkzaamheden op elkaar gewenst is. In dit kader worden er gezamenlijk scholingen georganiseerd en wordt er in overweging genomen om meer te gaan werken onder het RPD logo/de RPD vlag.

Ondersteuningsgroepen voor partners van mensen met dementie in de thuissituatie

Deze groepen zullen in 2013 verder worden vorm gegeven binnen het RPD. Hierbij zal kritisch worden gekeken naar de grootte van de professionele inzet, naar de wijze van warme doorverwijzing door de diverse partners en het optimaliseren van het brede draagvlak. Verder is de voorwaarde dan wel dat vrijwilligers worden betrokken en opgeleid om in de komende jaren als volwaardige ondersteuning te kunnen meewerken in de groepen.

Vroegsignalering Kwetsbare Ouderen via huisartsen

In de gemeente Roosendaal kennen ze al enkele jaren de methodiek van de aanpak 'Vroegsignalering Kwetsbare Ouderen' via de huisartsen, onder bevoegen impulsen van een aantal huisartsen en de stichtingen Groenhuysen en Thuiszorg West Brabant (TWB).

Nu er ook in de regio Brabantse Wal belangstelling bestaat bij de verschillende huisartsengroepen om met deze of een vergelijkbare methodiek aan de slag te gaan, is ook in deze regio een belangrijke stap gezet. In het kader van deze methodiek worden de krachten van samenwerkingspartners gebundeld in het actief opsporen van kwetsbare ouderen en het opzetten van multidisciplinaire overleggen (MDO's) onder duidelijke regie van de huisartsen. Door het versterken van de eerste lijn met geriatrische expertise van de professionals van het RPD vindt er een heldere afstemming plaats. Hierbij ligt de aandacht op het ondersteunen van bestaande zorgstructuren en het stimuleren van een breed verantwoordelijkheidsgevoel voor de zorgsituatie van kwetsbare ouderen bij hulpverleners, cliënten en omgeving.

Alzheimer Cafés onder RPD vlag

Al jaren bestaan in de regio de zgn. Alzheimer Cafés, ontwikkeld onder impuls en een format voor de organisatie daarvan van de landelijke organisatie. De cafés worden gefinancierd door de Alzheimervereniging en de gemeenten. Er gaan inmiddels stemmen op om de verhouding tussen inzet van professionals en vrijwilligers meer in balans

te brengen, kritisch te kijken naar de besteding van de subsidies in deze en om te bezien of de Alzheimer Cafés georganiseerd kunnen gaan worden onder de ketenvlag van het RPD. De gesprekken hierover zullen in de loop van 2013 worden afgerond.

Adoptieproject

Om het emancipatieproces van dementie ook onder de jeugd een impuls te geven, is er contact gelegd met Alzheimer Limburg. Zij hebben een prachtig project voor basisscholen opgezet, voorzien van lesbrief, dvd en lesmateriaal. Het gaat hierbij om het 'adopter' van een groep mensen met dementie in een zorginstelling door een basisschoolklas 7/8. In Bergen op Zoom heeft basisschool de Borghoek in samenwerking met tante Louise-Vivensis locatie Moermont aangegeven in het schooljaar 2013 -2014 een pilot te willen draaien onder begeleiding van het RPD en twee vrijwilligers van SWOBoZ. Daarna zullen we deze ervaring evalueren en in de andere gemeenten uitrollen in samenwerking met de lokale ketenpartners.

Verbreden samenwerking voor het scholingstraject RPD

In Limburg zijn de RDO's gestart om hun scholingsactiviteiten en deskundigheidsbevordering binnen de keten dementie gezamenlijk op te pakken. Dit gebeurt onder procesbegeleiding van Robuust en CZ.

Gezien de goede ervaringen die hiermee zijn, wil CZ dit graag uitbreiden naar de regio West-Brabant.

De RDO's Breda en omstreken (Breda/Oosterhout, Etten-Leur/Zundert, Dongemond) hadden al op hun jaarprogramma voor 2013 de ontwikkeling van een geheugencademie opgenomen. Zij staan er dus positief tegenover om gezamenlijk te kijken naar het aanbod van scholing in de regio. Ook het RPD heeft met haar werkgroep Kennisdeling ambities op het gebied van scholing voor 2013, maar ziet ook grote meerwaarde in samenwerking. Daarom hebben beide regio's aangegeven samen met CZ en Robuust graag de krachten te bundelen. Voor de periode van inventarisatie tot het uitmonden in een samenwerkingsplan staat een periode van maximaal anderhalf jaar. In de tussentijd zal de werkgroep Kennisdeling zorgen voor een verdiepingsaanbod aan scholingen richting burgers, mantelzorgers, vrijwilligers en professionals. Ook initiatieven die inspelen op lokale behoeften zullen naast de samenwerking met regio Breda door de werkgroep worden opgepakt.

6. Activiteiten & Beweegwijzer

Activiteiten & Beweegwijzer is onderverdeeld naar:

Fit en bewegen,

waaronder wij in 2012 de volgende beweeggroepen rangschikken:

- o 17 groepen Bewegen en Ontspannen
 - o 6 groepen Tai Chi
 - o 5 groepen Nordic Walking
 - o 2 groepen Dans je Fit
 - o 2 groepen Folklore Ijndans
 - o 2 groepen Seniorobics
 - o 5 groepen Gymnastiek
 - o 2 groepen Fit en Spel
 - o 1 groep Oriëntaalse buikdans
 - o 2 groepen Zwemmen voor mensen met beperkingen
 - o 1 groep Dynamic tennis
 - o 2 groepen Sportief wandelen
- o Hierbij is het de bedoeling een wekelijkse bewegingsles aan te bieden gedurende het gehele jaar, met daarop aansluitend ook een moment om samen te evalueren, koffie te drinken e.a. om het sociaal verkeer binnen de groep te bevorderen.
- o In 2012 kwamen bijna alle groepen aan 42 bijeenkomsten.
- o De zwemgroepen zijn in verantwoordelijkheid overgedragen vanuit Beweegwijzer naar het zwembad.
- o Dynamic tennis is wegens gebrek aan belangstelling gestopt.
- o De groepen sportief wandelen zijn na een gesubsidiëerde periode moeten stoppen.
- o Na wat docentwisselingen is er momenteel weer rust; er zijn momenteel geen initiatieven tot uitbreiding of vernieuwing
- o Cijfermatig heeft dit onderdeel het volgende resultaat: De cijfers betreffen het aantal klantcontacten, de deelnames.

Totaal 2011	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	Totaal 2012
25.830	7.367	6.281	5.105	5.869	24.622

Beweegcoach

De opdracht van de beweegcoach is de schakel te zijn tussen 1e- en 2e-lijn zorg enerzijds en het reguliere sport en bewegen anderzijds. Zij doet dat door vele contacten te leggen met zorgverleners. Huisartspraktijken, fysiotherapeuten, diëtisten, revalidatie, GGZ enz. Verder begeleidt zij de cliënten in hun motivatie en beweegkeuze. Zij zorgt dat

Het team van Activiteiten & Beweegwijzer

Anja Withagen
Monique Blonk
Katja Keuning
Wallie van Dongen
Hans de Rooij

mensen de drempel naar bewegen over komen. In deze opdracht heeft ze in 2012 35 coachingstrajecten begeleid en dat heeft ze tot grote tevredenheid van de klanten gedaan, gezien de 8,7 als evaluatiescore.

Leerzaam en leuk

- o Cursussen
In principe wordt een groot deel cursussen op het gebied van leerzaam en Leuk aangeboden door de KBO. Een aantal cursussen werd in overleg en afstemming met de KBO wel georganiseerd in 2012 door

ons, te weten: Creatief schrijven, Geheugentraining, Fotografie, Nordic Walking als beginnerscursus.

- o Vanaf 2013 zijn daar ook de computercursussen bijgekomen.
- o Het creatief schrijven gaat los van onze stichting op eigen benen verder.
- o Cijfermatig heeft dit onderdeel het volgende resultaat: De cijfers betreffen het aantal klantcontacten, de deelnames.

Totaal 2011	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	Totaal 2012
448	222	29	22	207	513

Sociaal ontmoeten

- o Via de organisatie van 'clubs'. Alle clubs hebben hun maandelijkse bijeenkomst/koffieochtend.
- o Daarnaast worden er voor de diverse clubs extra activiteiten georganiseerd, variërend van spel, dagtrips, wandelingen, optredens enz.
- o Per club is er een activiteitencommissie, die wordt begeleid door een professionele activiteitenbegeleid(st)er.
- o We kennen de volgende 'clubs': de club voor weduwen, weduwnaars en alleenstaanden, Scootmobielclub en Kleurrijk Bergen.
- o Cijfermatig heeft dit onderdeel het volgende resultaat: De cijfers betreffen het aantal klantcontacten, de deelnames.

Totaal 2011	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	Totaal 2012
2.568	560	692	689	641	2582

Geheugeninloop

- o Via de wekelijkse geheugeninloop proberen we een verandering in gang te zetten, op weg naar een vorm van (dag)opvang van kwetsbare mensen.
- o Wij denken, dat met het wegvallen van een aantal voorzieningen en financieringen de vraag naar laagdrempelige opvang toe zal nemen. De eerste samenwerkingsstappen worden al genomen in coöperatie met o.a. tante Louise-Vivensis.
- o De geheugeninloop heeft thans 12 wekelijkse deelnemers.

De sociëteiten en seniorsteunpunten

- o De sociëteiten en steunpunten kennen een vrije inloop en bieden ook onderdak aan georganiseerde activiteiten.
- o Voor de georganiseerde en de inloopactiviteiten is er per locatie een activiteitencommissie, bestaande uit

vrijwilligers, die wordt begeleid door een professionele activiteitenbegeleid(st)er.

- o We hebben het over de accommodaties: Zoomflat, Elsenborch, Aen de Fonteijne, Zonneplein, inclusief openstelling op zondagmiddag, Residentie Moermont, Wittenhorst Halsteren en De Lepelaar.
- o Er is in 2012 een aantal 28.132 bezoeken geregistreerd voor de kern Bergen op Zoom en van 9.504 voor de kernen Halsteren en Lepelstraat.

Algemeen

- o Website Activiteiten & Beweegwijzer
Op de website Activiteiten & Beweegwijzer www.beweegwijzerboz.nl staat een zo compleet mogelijk overzicht over het aanbod aan activiteiten voor 50-plussers in de gemeente Bergen op Zoom.

Website	2011	2012
Bezoek	11.991	12.192

- o Door het oprichten van het loket 55plusactief is de functie van de website overgenomen door de website van het loket: www.55plusactiefboz.nl. Het onderdeel Activiteiten & Beweegwijzer als onderdeel van SWO wordt met haar producten integraal opgenomen in de nieuwe website: www.swobo.nl
- o 55plusactief loket
Vanaf oktober is het loket 55plusactief gestart. Met een groep van 10 vrijwilligers wordt er hard gewerkt om een organisatie weg te zetten, waarbij het aanbod aan seniorenactiviteiten in beeld gebracht wordt. Om deze vervolgens via de website of via persoonlijke informatie en advies onder de aandacht te brengen. Activiteiten & Beweegwijzer verleent dit loket coaching en ondersteuning. Inmiddels raadplegen gemiddeld 100 personen per week de website. Het bezoek van het loket is nog minimaal, maar zal door het combineren van meerdere functies in 2013 meer bezocht gaan worden.
- o Samenwerking andere onderdelen organisatie
De organisatie van de activiteiten ligt direct naast de afdeling die het beheer van de locaties en dergelijke regelt en de afdeling die het vrijwilligersbeleid uitvoert. In verwevenheid wordt daardoor een aantal zaken op het gebied van huisvesting en activiteiten en vrijwilligers gezamenlijk opgepakt. Activiteiten & Beweegwijzer is expliciet voor groepsactiviteiten. We werken daarom nauw samen met de ouderenadviseurs in het wederzijds verwijzen van mensen.
- o Samenwerking andere organisaties
KBO-Bergen op Zoom is het afgelopen jaar een nog sterkere samenwerkingspartner geworden. We

bedienen over het algemeen dezelfde doelgroep. We proberen zoveel mogelijk ons beider succes gemeenschappelijk te maken.

Het initiatief tot een 55plusactief loket onder de vlag van het OOBZ is een bekrachtiging van de samenwerking en de wens collectief op te treden. We proberen daarbij zoveel mogelijk de activiteiten op elkaar af te stemmen.

Ook tanteLouise-Vivensis wordt ook in het welzijnswerk steeds meer een samenwerkingspartner voor de stichting. Hierbij is de doelstelling een brug te slaan tussen de thuiswonende en de intramuraal verblijvende senioren. Heel praktisch proberen we te verkennen waar samenwerking mogelijk is met behoud van de identiteit van verschillende groepen. Het oprichten van soos Meilust in Moermont is daar een eerste proeve van tot ieders volle tevredenheid. In 2013 gaat er ook nog ten behoeve van de senioren een jeu de boulesbaan aangelegd worden.

Ook de transitie van de dagondersteuning vanuit AWBZ naar de Wmo vraagt steeds meer nadrukkelijk samen optrekken.

2013

Waar staan we voor? Zorgen dat het brede scala aan activiteiten, cursussen, specifieke groepen e.a. kan doorgaan, vanwege de preventieve en sociale waarde voor de deelnemers. We moeten natuurlijk niet de ogen sluiten en genoegzaam achterover leunen.

De nieuwe wereld, de processen van kanteling en welzijn nieuwe stijl vragen om alertheid en creativiteit en bovenal ook coöperatie met anderen om de mensen te bereiken. Daarbij is voor onze mensen, i.c. klanten, vrijwilligers, docenten en andere professionals belangrijk dat we er samen voor blijven staan en gaan.

Stralende klanten, die via klantentevredenheidsonderzoeken vrijwel unaniem laten weten dat ze uiterst content zijn.

Hans de Rooij, coördinator Activiteiten & Beweegwijzer

7. Zelfstandigheid ondersteunende diensten

Maaltijddienst

De maaltijddienst levert elke klant eenmaal per week zijn bestelde koelvers maaltijden aan, die tot een week in de koelkast houdbaar zijn. Na bereiding in de eigen magnetron wordt een complete maaltijd gebruikt zonder uitgebreide voorbereiding. Wekelijks wordt een zestal routes gereden om de maaltijden te bezorgen.

2012 was wederom een jaar met veel wijzigingen in het klantenbestand, met uiteindelijk een gestegen aantal - al dan niet tijdelijk - kwetsbare ouderen. Het aantal maaltijden daalde weliswaar naar 30.581, maar gecorrigeerd voor de extra maaltijden tijdens de verbouwing van de Zoomflat, groeide deze met meer dan 12%.

Het nieuwe eetpunt in de Zoomflat staat model voor wat we kunnen bieden en de opzet is zeer goed bevallen bij de deelnemers en is een toonbeeld van wat vrijwilligers kunnen betekenen. Per september 2012 hebben we een nieuwe koelauto in gebruik genomen en de bestaande, oude, koelauto opgeknapt als reserve.

Het klantenbestand is gestegen van 124 naar 143.
De bruto jaaromzet bedroeg € 121.000.

Personenalarmering

De personenalarmering is een vorm van alarmering, die uitgaat van een centrale melding bij de alarmcentrale Erasmusbrug/Zorglijn in Rotterdam, opgevolgd door een van de drie mantelzorgers, die na melding bij de klant poolshoogte gaan nemen en hulp bieden om verder escaleren te voorkomen. Naast deze sociale alarmeringsvariant is er ook een professionele alarmopvolging, die - in samenwerking met tanteLouise-Vivensis -, een mobiel verpleegkundig team inschakelt bij alarmoproepen.

In 2012 is een lichte teruggang geconstateerd in het aantal klanten, daar waar we gezien de samenwerking met tanteLouise-Vivensis een stijging hadden verwacht. Deze daling kan toegewezen worden aan de financiële situatie van iedereen in Nederland, meer dan aan de ingevoerde, lichte tariefstijging voor 2012.

Het aantal klanten is 568 (-3%) per eind 2012.

Hiervan zijn ongeveer 305 (53%) abonnementen voor professionele opvolging.

De bruto jaaromzet bedroeg € 79.900.

In totaal worden er nu meer dan 900 klanten administratief ondersteund, mede ten behoeve van onze collega's in Steenberg en Woensdrecht.

Centrale inkoop van nieuwe apparaten geeft alle partijen de mogelijkheid om via digitale telefoonlijnen (ADSL en Ziggo) de alarmering tot stand te brengen.

Jaarlijks worden alle installaties door automatische meldingen en raadpleging van de systemen van de alarmcentrale in Rotterdam gecontroleerd, gecorrigeerd of preventief vervangen.

Nieuwe ontwikkelingen in de markt worden nauwlettend gevolgd en getest, soms in samenwerking met woning-

bouwcorporaties en leveranciers zelf om zo continuïteit en vernieuwing te garanderen.

Vervoersdienst Plusbus Halsteren en Lepelstraat

Deze Plusbus is een vorm van sociaal vervoer op werkdagen, speciaal voor 55-plussers en gehandicapten, die bestemd is voor ritten in Halsteren en Lepelstraat. Daarnaast rijdt de Plusbus 's middags naar ziekenhuis Lievensberg voor het bezoeken en naar verpleeghuis Moermont en de dagverzorging in gebouw Stuijvenburgh in Bergen op Zoom.

De Plusbus biedt een betaalbare mogelijkheid om boodschappen te doen, bij een vriend(in) op de koffie te gaan of de familie te bezoeken binnen de gemeentekernen Halsteren en Lepelstraat zonder een beroep te hoeven doen op kinderen, vrienden, burens of kennissen. Deze dienst steunt sterk op de inzet van vrijwilligers. Zo wordt de planning van de ritten en het rijden daarvan volledig door 15 vrijwilligers uitgevoerd.

De planningswerkzaamheden zijn begin 2012 overgenomen van de vrijwilligers en gecentraliseerd op kantoor. De tarieven voor 2012 zijn gelijk aan die in 2011.

In 2012 werden 5.158 ritten uitgevoerd waarvan 627 van en naar de dagverzorging in Bergen op Zoom. In totaal vrijwel gelijk aan 2011. De ritten i.v.m. de dagverzorging in Bergen op Zoom zijn voor het tweede opvolgende jaar met 44% gedaald, doordat de vergoedingsstructuur ingrijpend is veranderd. Deze daling wordt ruim gecompenseerd door een toename van de overige ritten met 13%. De bruto jaaromzet bedroeg € 10.200.

Frans Hellemons, coördinator zelfstandigheid ondersteunende diensten

8. Sector interne bedrijfsdienst

Onder deze sector zijn de activiteiten gegroepeerd die te maken hebben met het beheer van onze accommodaties, (financiële) administratie en receptie, ICT, personeelszaken voor zowel de professionals als de vrijwilligers, wettelijke verplichtingen, BHV, Kwaliteitscertificering en facilitering aan derden.

Informatie- en Communicatie Technologie (ICT)

In 2012 is de aanzet gegeven om te komen tot een nieuwe website, die in kwartaal 1 van 2013 operationeel is geworden. De nieuwe opzet stelt de klant in staat om makkelijker te zoeken en beter onze diensten te vinden. Nu we gecertificeerd zijn voor HKZ (kwaliteitsstelsel) kwam de behoefte naar boven om gemakkelijk de juiste documenten te vinden en te gebruiken. Daartoe is de inrichting van een intranet

nagebootst door centraal een overzicht van alle documenten intern aan te bieden. Door de toegenomen activiteiten en deelnemers op het netwerk en de servers zijn deze laatste aanzienlijk onder druk komen te staan, waar het om de performance gaat. Er lopen voorbereidingen om deze infrastructuur grondig aan te pakken om de dienstengroepen voldoende te blijven ondersteunen. De reorganisatie en opschoning van alle gegevens draagt hieraan bij en is in volle gang.

Relaties naar derden

De stichting speelt in het kader van beleidsadvies van gemeenten en andere organisaties en in het kader van samenwerkingsverbanden op basis van haar expertise via een van haar medewerkers een 'belangrijke' rol, te denken aan o.a.:

Overleg Ouderenorganisaties Bergen op Zoom (OOBOZ)

Na het opheffen van de OAR zijn sommige taken overgegeven aan het OOBOZ. Een paar van de OAR-leden participeert vanwege haar expertise ook in dit samenwerkingsverband. De nadrukkelijke opdracht die het OOBOZ zich stelt is 'gezamenlijke belangenbehartiging', nog eens nadrukkelijker dan voorheen, nu de Ouderenadviesraad zich heeft opgeheven om problemen van ouderen bij de politiek en organisaties in beeld te houden en te brengen. De coöperatie tussen onze stichting en de ouderenorganisaties KBO Bergen op Zoom, KBO Halsteren, KBO Lepelstraat, ANBO en PCOB is duidelijk verbeterd en geïntensiveerd in de achterliggende jaren en heeft in 2012 geresulteerd in de realisatie van een 55Plusactiefloket voor alle vragen over tijdbesteding, cursuswerk, activiteiten e.a. Vrijwilligers van OOBOZ en onze stichting bemensen dit loket, verzorgen de website en zijn vraagbaak bij bezoeken aan het loket, dat achter de voordeur van Vraagwijzer is gerealiseerd.

Kerngroep blinde en slechtziende ouderen en het Netwerk voor blinde en slechtziende senioren van de stichting WÉVIGÉ.

Deze kerngroep streeft ernaar een specifiek hulpverleningsnetwerk voor blinde en slechtziende ouderen op te

zetten en te laten functioneren; hierin vervult de Stichting Wévigé (Welzijn Visueel Gehandicapten) een centrale rol, vanwege haar bekendheid met de doelgroep en de bijzondere beperkingen die deze ervaart. Centrale taken zijn het (doen) organiseren van voorlichtingsactiviteiten en belangenbehartiging, waar het gaat om specifieke beperkingen van de doelgroep. Gezamenlijk met Visio zijn er diverse voorlichtingsmomenten georganiseerd in 2013.

Stichting DigiVitaal

Nu de hausse aan vragen om computercursussen bij ouderen langzaam is weggewerkt, het grootste gedeelte van de (nieuwe) doelgroep ouderen zich wel voldoende toegerust ziet om de computer te gebruiken, via internet te kunnen bankieren e.a. heeft het bestuur van de stichting besloten om zich op te heffen per 31 december 2012. Onze stichting is gevraagd om op te willen treden als 'bewaarder van bescheiden' en om de vragen van ouderen, die nu nog binnen komen voor cursussen of specifieke items over te willen nemen, dus een eventueel cursusaanbod te doen. Daarvoor heeft de stichting de materialen van DigiVitaal overgedragen gekregen.

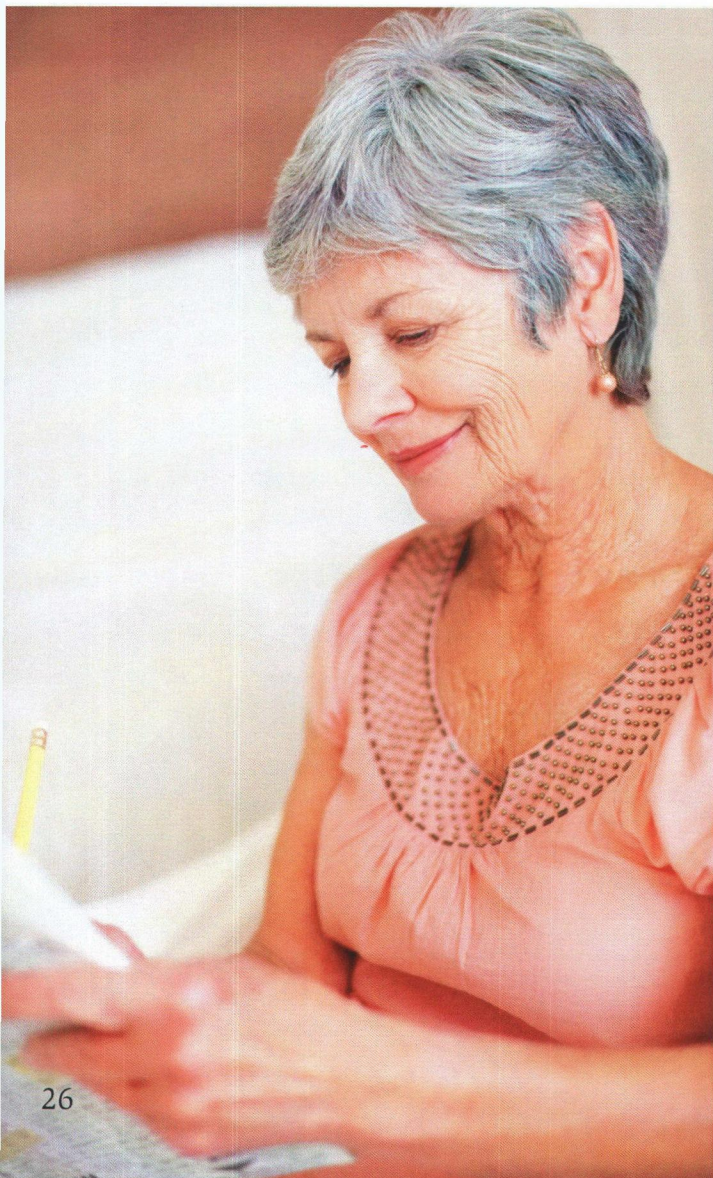
Facilitering van organisaties en burgerinitiatieven

In toenemende mate wordt door vrijwilligersorganisaties, ouderenorganisaties e.a. een beroep gedaan op de stichting voor facilitaire ondersteuning via het bieden van ruimte voor haar vergaderingen, ontmoetingsbijeenkomsten voor leden, cursussen e.a. De vraag hiernaar is het afgelopen jaar extra onder druk komen te staan door het sluiten van een aantal wijkhuizen. We moeten steeds vaker nee gaan verkopen aan groepen die gebruik willen maken van onze ruimtes. Overdag is de rek er helemaal uit, 's avonds is er nog wel ruimte, alleen is verhuren dan moeilijker i.v.m. het regelen van beheer. Waar we kunnen helpen, daar helpen we.

Van deze ondersteuning maakten gebruik:

- o Ouderenorganisaties KBO, ANBO en haar samenwerkingsverband OOBOZ
- o Cursuswerk ANBO en KBO
- o Activiteitengroepen van de Zonnebloem
- o Telefooncirkel Rode Kruis
- o Lady soos oost
- o Stichting DigiVitaal
- o Huurdersoverleg Gezondheidscentrum
- o Afstemmingsoverleg ouderenwerk
- o Consultatieplatform Ouderenmishandeling
- o Alzheimercafé
- o Stichting Visio
- o Baptistenkerk
- o Thuiszorg West Brabant
- o Groei en Bloei

Drs. Katja Kley, coördinator interne bedrijfsdienst

9. Op weg naar 2013 en verder

Het bestuur wil graag aansluiten bij de uitdagingen voor 2013 en verder, zoals de coördinatoren die hebben geformuleerd in hun bijdragen, i.c.

- o het verder mee uitwerken van nieuwe kansen voor vrijwilligerswerk in relatie met de Wmo en de participatiewet,
- o het ontwikkelen van een optimaal functionerend vrijwilligersloket met website, vacaturebank en fysieke bereikbaarheid voor zoekende kandidaat vrijwilligers, organisaties en burgers, die een vrijwilliger willen vinden, in de directe nabijheid van Vraagwijzer en het nieuwe 55Plusactiefloket,
- o het verder vormgeven aan de functie van de vrijwillige ouderenadviseur in de relatie met de professionals van de stichting,
- o ondersteunen van ontwikkelingen rond multidisciplinaire overleggen rond huisartsen met het oog op vroegsignalering van kwetsbaarheid van (oudere) burgers,
- o de nabijheid van de projecten dementieondersteuning, mantelzorgondersteuning en ouderen mishandeling binnen onze organisatie meer benutten, opdat zo optimaal mogelijk wederkerig beïnvloedende factoren worden gezien en behandeld,
- o partnership in het kader van de transitie vanuit AWBZ naar de Wmo aanbieden, via nabij zijn met onze mogelijkheden van accommodaties, professionele en vrijwillige medewerkers in de wijken en buurten,
- o inzetten op een extra spin-off voor de stichting vanwege de nabijheid van de nieuwe Stichting Aan Zet, die met het sociaal beheer in Bergen op Zoom aan de slag gaat, met extra appel op participatie van burgers,
- o een zo gedifferentieerd mogelijk aanbod (doen) ontwikkelen in het kader van bewegen, sociaal verkeren, ontmoeten, leren enz., dat nadrukkelijk vanuit de groepen burgers naar boven komt (reagerend op vragen vanuit de markt),
- o samenwerken, waar meerderen dezelfde doelgroep (willen) bedienen.

Het bestuur wil daar graag nog de volgende aandachtspunten voor de komende jaren aan toe voegen.

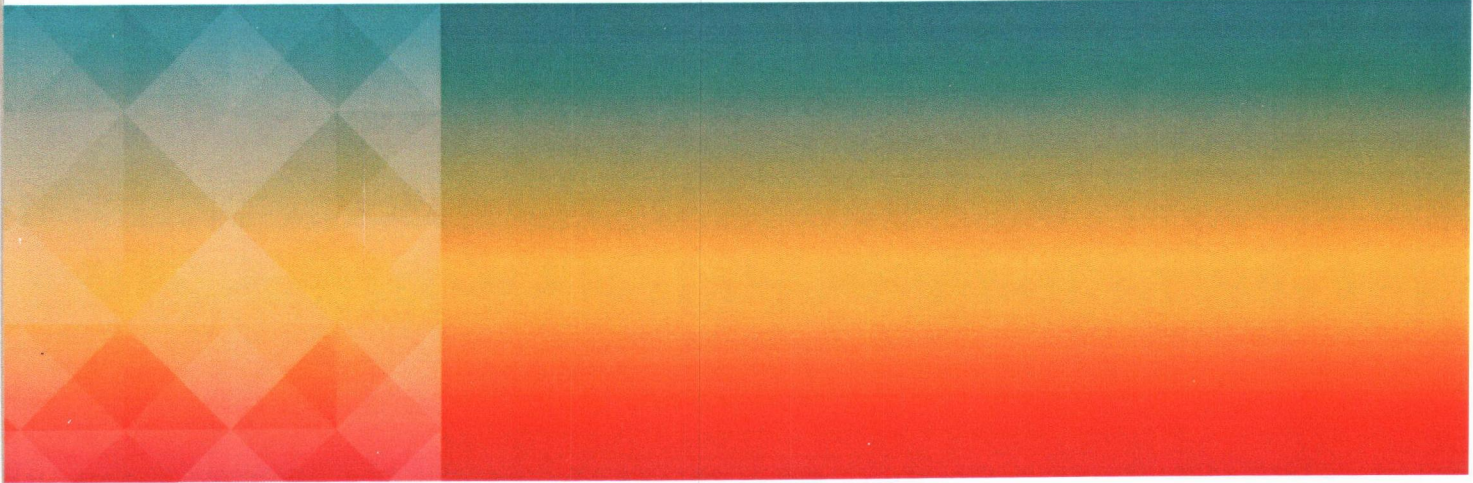
- o Zij wil en moet aan de slag met de toekomstbestendigheid van de organisatie. Kan zij gericht op de huidige doelgroep verder of gaan de samenleving en politiek andere vragen stellen, andere opdrachten formuleren gezien de ontwikkelingen rond de transitie en de toegenomen druk op de Wmo? Denkend in deze aan de inhoud van het werk.
- o Maar ook het idee van een organisatie op een bredere lokale of zelfs regionale schaal zou aan de orde kunnen komen.
- o De explosie aan inzet van vrijwilligers en het grotere appel dat op vrijwilligers binnen onze organisatie gedaan gaat worden, kunnen niet zonder extra inzet op begeleiding van de groep vrijwilligers georganiseerd gaat worden. Werving, selectie, opleiding en begeleiding zijn tijdrovende zaken en daar kunnen we niet lichtvaardig over denken. Dit signaal wordt nog urgenter, wanneer de participatiewet in de beoogde omvang door gaat.

Het bestuur is zich bewust van het feit dat zij veel tijd heeft gevraagd van de lezers van deze terugblik over 2012, maar is van mening dat zij de werkzaamheden van al haar (vrijwillige) medewerkers op deze wijze heeft moeten presenteren vanwege de omvang, maar vooral vanwege hun inzet en betrokkenheid. Wij zijn trots op de prestaties over 2012 en kijken met vertrouwen naar de toekomst, vol met nieuwe uitdagingen.

Vastgesteld in de bestuursvergadering van 9 april 2013,

G. Kamp, voorzitter

F. Koot, secretaris/penningmeester

Stichting
Welzijn Ouderen

Keldermanslaan 5,
4611 AL Bergen op Zoom
T0164 - 265946
F0164 - 299900
Einfo@swoboz.nl
Iwww.swoboz.nl

